

Hallintosanasto fi-sv-en

29.3.2023

Hallintosanasto on valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialan eri kielten kieliasiantuntijoiden laatima hallinto-oikeuden ja hallintotoiminnan termien kokonaisuus.

Sanasto tarjoaa apua eri hallinnonalojen yhteiseen kieleen, sillä termit ja ilmaisut liittyvät keskeisesti valtionhallinnon toimintaan, esimerkiksi

- hallintotehtäviin ja -käytäntöihin
- asiointiin, vireillepanoon ja määräaikoihin
- asiakirjojen käsittelyyn, tiedonsaantiin, tietoturvallisuuteen sekä salassapitoon ja vaitioloon
- kanteluun, muutoksenhakuun ja asianosaisasemaan
- julkiseen valtaan, sen valvontaan sekä virkamiesten virka-asemaan ja nimittämiseen.

Sanastossa on noin 200 termiä suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tarvittaessa termeille annetaan selitteitä ja lisätietoja.

Tämän Hallintosanaston lisäksi keskeisiä hallinnon käsitteitä löytyy Valter-termipankista, erityisesti lainsäädännön termeihin keskittyvistä sanastoista Ordlistan i Svenskt lagspråk i Finland (myös [pdf](#)) ja Lainsäädäntösanasto (myös [pdf](#)). Englannin termeistä ja ilmaisusta kiinnostuneille hyödyllinen tieto voi olla, että hallintolain (434/2003) ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) englanninkielisten, Finlexistä löytyvien käännösten termejä ja ilmaisuja on erityisen huolellisesti tarkastettu.

Otamme mielellämme vastaan sanastoon liittyviä kommentteja joko sähköpostitse osoitteeseen [termineuvonta.vnk\(at\)gov.fi](mailto:termineuvonta.vnk(at)gov.fi) (korvaa (at)-merkintä @-merkillä) tai puhelimitse numeroon 0295 160 528 (arkisin klo 8–12).

Förvaltningsordlista fi-sv-en

Förvaltningsordlistan innehåller termer som anknyter till förvaltningsrätt och förvaltningsverksamhet. Ordlistan har sammanställts av språkexperter inom översättnings- och språksektorn vid statsrådets kansli.

Förvaltningsordlistan är ett bra hjälpmedel med tanke på de olika förvaltningsområdenas gemensamma språk, eftersom termerna och fraserna har ett nära samband med verksamheten inom statsförvaltningen, till exempel

- förvaltningsuppgifter och förvaltningspraxis
- inledande och uträttande av ärenden, tidsfrister
- hantering av handlingar, tillgång till information, informationssäkerhet, sekretess och tystnadsplikt
- klagan, sökande av ändring, partsställning
- offentlig makt, övervakning av utövningen av offentlig makt, tjänstemännens tjänsteställning och utnämning av tjänstemän.

Ordlistan innehåller cirka 200 termer på finska, svenska och engelska. I termposterna ingår vid behov även förklaringar och andra tilläggsuppgifter.

Centrala förvaltningsbegrepp finns förutom i denna ordlista också i de två ordlistor i Valter som fokuserar på termer i lagtexter: Ordlistan i Svenskt lagspråk i Finland och Ordlistan över ord och uttryck i lagtexter. För den som är intresserad av engelska termer och fraser kan det vara bra att veta att termerna och fraserna i de engelska översättningarna av förvaltningslagen (434/2003) och lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) i Finlex har granskats särskilt noggrant.

Vi tar gärna emot kommentarer om ordlistan, antingen per e-post på adressen [termineuvonta.vnk\(at\)gov.fi](mailto:termineuvonta.vnk(at)gov.fi) (ersätt (at) med @) eller per telefon på numret 0295 160 528 (vardagar kl. 8–12).

Glossary of Administrative Terms fi-sv-en

The Glossary of Administrative Terms contains terms used in judicial proceedings concerning administrative matters and in other administrative functions. It was compiled by language specialists from the Translation and Language Division at the Prime Minister's Office.

The glossary provides help with the common language of various administrative branches, as the terms and expressions are closely related to central government activities and administration, including

- administrative duties and practices
- use of services, filing of matters and time limits
- processing of documents, access to information, information security and non-disclosure
- complaints, requesting for review and party status
- public authorities and monitoring thereof, official positions and appointment of public officials.

The glossary contains approximately 200 terms in Finnish, Swedish and English. Explanations and additional information may also be provided for terms as needed.

In addition to this glossary, you can find information on key administrative concepts in the Government Termbank Valter, especially the Swedish legal glossary 'Ordlistan i Svenskt lagspråk i Finland' and the Glossary of legal terms and phrases. For those interested in English terms and expressions, it may be useful to note that the terms and expressions used in the English translations of the Administrative Procedure Act (434/2003) and the Administrative Judicial Procedure Act (808/2019) in Finlex have been selected with particular care.

All feedback on the glossary is most welcome. You can email us at [termineuvonta.vnk\(at\)gov.fi](mailto:termineuvonta.vnk(at)gov.fi) (please replace (at) with @), or call us at +358 295 160 528 (open on weekdays between 8.00 and 12.00).

Yleishallinnon termit fi-sv-en

29.3.2023

**

alkuperäisyys

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 22 §

Määritelmä: se, että on alkuperäinen [fi.wiktionary.org - alkuperäisyys; <https://fi.wiktionary.org/wiki/alkuperäisyys> (8.6.2018)]

Selite: Alkuperäinen: sellainen, joka on ollut alun perin tai alkuaan, synnynnäinen; aito, oikea; alkuperään liittyvä [fi.wiktionary.org - alkuperäinen; <https://fi.wiktionary.org/wiki/alkuperäinen> (8.6.2018)]

sv autenticitet

Lähde: Lag om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet 13/2003, 9 §; Förvaltningslag 434/2003, 22 §

en authenticity

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

aloitteesta

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv på någons initiativ

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

Esimerkki: omasta aloitteestaan = självmant, på eget initiativ [Slaf 2017]

sv på initiativ av någon

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en on the motion of someone

Tyyli: enGB

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

asiakirja

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 5 §

Konteksti: Asiakirjalla tarkoitetaan tässä laissa kirjallisen ja kuvallisen esityksen lisäksi sellaista käyttönsä vuoksi yhteen kuuluviksi tarkoitetuista merkeistä muodostuvaa tiettyä kohdetta tai asiaa koskevaa viestiä, joka on saatavissa selville vain automaattisen tietojenkäsittelyn tai äänen- ja kuvantoistolaitteiden taikka muiden apuvälineiden avulla. [621/1999]

sv handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 5 §

en document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

Konteksti: For the purposes of this Act, a document is defined as a written or visual presentation, and also as a message relating to a given topic or subject-matter and consisting of signs which, by virtue of the use to which they are put, are meant to be taken as a whole, but are decipherable only by means of a computer, an audio or video recorder or some other technical device. [621/1999]

**

asiakirjan antamisesta päättäminen

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 14 §

Konteksti: Asiakirjan antamisesta päättäminen
Viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä. [621/1999]

sv beslut om att en handling lämnas ut

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 14 §

en decision to grant access to a document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

en decision on access to a document

Lähde: VNK, kieli-asiatuntija 12.9.2018

**

asiakirjan julkiseksi tuleminen

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, luku 2

sv tidpunkten för när en handling blir offentlig

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 2 kap

en document entering the public domain

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999, section 6,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

en when a document enters the public domain

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999, section 6,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

**

asiakirjan saattaminen yleisesti julkisuuteen

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 8 §

Konteksti: Kansantalouden kehitystä kuvaava tilasto, talouspoliittinen aloite ja toimenpidesuunnitelma sekä muu sellainen asiakirja, johon sisältyvillä tiedoilla voi ilmeisesti olla vaikutusta pääoma- ja rahoitusmarkkinoihin, on saatettava yleisesti julkiseksi mahdollisimman pian 6 ja 7 §:ssä tarkoitetun ajankohdan jälkeen. [621/1999]

sv allmänt offentliggörande av en handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 8 §

en general dissemination of a document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

**

asiakirjapyyntö

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 34 §

sv begäran om en handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 34 §

en request for access to a document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

**

asiakirjasalaisuus

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 22 §

Konteksti: Viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on lailla säädetty vaitiolovelvollisuus. Salassa pidettävää viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta siitä ei saa näyttää eikä luovuttaa sivulliselle eikä antaa sitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi. [621/1999]

sv handlingssekretess

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 22 §

Konteksti: En myndighetshandling skall sekretessbeläggas, om det i denna lag eller någon annan lag föreskrivs eller en myndighet med stöd av lag har föreskrivit att den skall vara sekretessbelagd eller om handlingen innehåller uppgifter för vilka tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En sekretessbelagd myndighetshandling eller en kopia eller utskrift av en sådan handling får inte företes för eller lämnas ut till utomstående eller med hjälp av en teknisk anslutning eller på något annat sätt företes för eller lämnas ut till utomstående. [621/1999]

en document secrecy

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

Konteksti: (1) An official document shall be secret if it has been so provided in this Act or another Act, or if it has been declared secret by an authority on the basis of an Act, or if it contains information covered by the duty of non-disclosure, as provided in an Act. (2) A secret official document, a copy or a printout thereof shall not be shown or given to

a third party or made available to a third party by means of a technical interface or otherwise [621/1999]

**

asiamiehen ja avustajan salassapitovelvollisuus

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 69 §
Katso myös: *salassapitovelvollisuus*

sv tystnadsplikt för ombud och biträden

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 69 §

en non-disclosure obligation of attorney and counsel

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en secrecy obligation of attorney and counsel

Tyyli: sallittava

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia,
kieliasiantuntijat 18.12.2017

Lisätieto: Salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen (obligation to remain silent) liittyviä englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

**

asian hoitaminen

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 13 §
Konteksti: Sama koskee niin ikään muuta henkilöä, joka toimeksiannosta tai muutoin osallistuu päämiehen asian hoitamiseen. [434/2003]

sv skötsel av ärende

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 13 §

en dealing with a matter

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia,
kieliasiantuntijat 18.12.2017

Konteksti: The same provisions apply similarly to other persons who, commissioned or otherwise, are involved in dealing with the client's matter.
[434/2003]

**

asian selvittäminen

Lähde: Hallintolaki 434/2003, luku 6
Selite: Asian selvittäminen on käytännössä asian ja kaikkiin sen ratkaisuun vaikuttavien seikkojen tutkimista. [Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017]

sv utredning av ett ärende

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en examining a matter

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia,
kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

asianomainen viranomainen

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv myndigheten i fråga

Lähde: Slaf 2017

sv den berörda myndigheten

Lähde: Slaf 2017

sv den aktuella myndigheten

Lähde: Slaf 2017

sv respektive myndighet

Lähde: Slaf 2017

sv vederbörande myndighet

Lähde: Slaf 2017

sv den behöriga myndigheten

Lähde: Slaf 2017; Statstjänstemannalag (750/1994)

sv myndigheten

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Om det tidigare i texten har varit tal om myndigheten i fråga, kan bestämd form myndigheten användas senare i texten.

en authority concerned

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

asianosainen

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 11 §; Hallintolainkäyttölaki 586/1996; Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Määritelmä: luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, johon asiassa annettava päätös kohdistuu tai jonka oikeuteen, etuun tai velvollisuuteen päätös vaikuttaa [Tieteen termipankki, <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:asianosainen> (19.6.2018)]

Selite: Hallintoasiassa asianosainen on se, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee. [434/2003; 621/1999] Hallinto-oikeudessa käsitteellä on eri sisältö kuin prosessioikeudessa. Asianosaisen määritelmä Tuomioistuinsanastossa: henkilö, jonka nimissä oikeutta käydään.

Asianosaisuus määräytyy aineellisin eli sisällöllisin perustein. Asianosaisuuden edellytyksenä oleva oikeus tai etu viittaa siihen, voiko henkilö saada vaatimansa edun tai oikeuden. Henkilön velvollisuus koskee yleensä velvollisuuden asettamista tai vapauttamisesta aikaisemmin asetetusta velvollisuudesta. Hallintolainkäytössä valituksenalaisen päätöksen kohteena oleva henkilö on aina asianosainen. Muiden henkilöiden osalta edellytetään, että päätös vaikuttaa välittömästi henkilön oikeusasemaan. Asianosainen voi osallistua hallintoasian tai hallintolainkäyttöasian käsittelyyn ja käyttää puhevaltaa, mikäli hän on siihen kelpoinen. Esimerkiksi alaikäinen henkilö voi olla asianosainen, mutta hän voi käyttää puhevaltaa vain rajoitetusti. Myös viranomainen voi olla asianosainen. [Tieteen termipankki, <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:asianosainen> (19.6.2018)]

Katso myös: *yksityinen asianosainen*

sv part

Lähde: SLAF 2017; Förvaltningslag 434/2003, 11 §; Förvaltningsprocesslag 586/1996
Lisätieto: Används i fråga om rättegångar vid allmänna domstolar och i förvaltningsprocess. Dessutom används termen part i förvaltningslagen (434/2003) i fall där ett egentligt partsförhållande inte föreligger. [SLAF]

en party

Lähde: Tuomioistuinsanasto 2011; Administrative Procedure Act (434/2003), section 11 <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf> (19.6.2018); Administrative Judicial Procedure Act (586/1996), <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1996/en19960586.pdf> (19.6.2018); Act on the Openness of Government Activities (621/1999)
Konteksti: A petitioner, an appelland and any other person whose right, interest or obligation is concerned in a matter. [621/1999]

en party concerned

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2.5.2018; Environmental Protection Act (527/2014)
Lisätieto: Aina pelkkä party ei tunnu riittävältä, vaan party concerned toimii paremmin. Joissakin tilanteissa käytetään myös vastinetta stakeholder. [VNK, kieliasiantuntijat 2.5.2018]

**

asianosaisasema

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 3 luku; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Selite: [--] hallinto-oikeudessa asianosaisasema määräytyy ensisijaisesti aineellisin perustein. Henkilön pitää olla käsiteltävään asiaan erityisessä suhteessa siten, että kyse on hänen edustaan, oikeudestaan tai velvollisuudestaan. Pelkästään muodollinen menettelytoimi, kuten aloite, ei vielä tee henkilöstä asianosaista, jollei hänellä samalla ole mainittua aineellista yhteyttä asiaan. [Kulla: Hallintomenettelyn perusteet. Talentum, 2012, s. 134.]

asianosaisuus

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Selite: Hallintoasiassa asianosainen on se, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee. [--] Asianosaisuus määräytyy sanonnan "asia koskee" mukaisesti asian oikeudellisen vaikutuksen perusteella (HE 72/2002, s. 63). Pelkästään tosiasiallinen intressi ei vielä

riitä asianosaisuuden perusteeksi, vaan intressin on oltava oikeudellinen. Asianosaisuutta arvioidaan yleensä etukäteen asiassa tehtävän päätöksen oikeusvaikutuksien valossa. [Kulla: Hallintomenettelyn perusteet. Talentum, 2012, s. 135.]

sv partsställning

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 3 kap.; Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)

sv ställning som part

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 23 § 2 mom.

en status as a party

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Judgment of the Court (Third Chamber) 22 January 2015 In Case C 282/13; <http://old.eu-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62013CJ0282:FI:NOT>; <http://old.eu-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62013CJ0282:EN:HTML>

Lisätieto: Englanninkielisiä käänösvariantteja on useita. Myös EU-konteksteissa vastineiden käyttö vaihtelee. Esim. status as a party, status as party, status of a party, status of party, standing as a party, standing as party, standing of a party, standing of party.

en party status

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Act on the Openness of Government Activities (621/1999), section 23, subsection 2

**

asianosaisen oikeus tiedonsaantiin

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 11 §

asianosaisen tiedonsaantioikeus

Lähde: Oikeus.fi, <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/oikeussaadatietoa.html> (10.2.2023)

Selite: Asianosaisella eli sillä, jonka etua, oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, on oikeus saada tieto niistä viranomaisen asiakirjoista, jotka ovat voineet vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn. Tiedonsaantioikeus on tavallista laajempi, sillä asianosaisella on oikeus saada tietoonsa myös salassa pidettäviä asiakirjoja.

Kaikkia asiakirjoja asianosaisenkaan tiedonsaantioikeus ei koske. Esimerkiksi oikeudenkäynnissä voidaan todistajien ja uhrin osoitetiedot pitää turvallisuussyistä salassa. Myöskään viranomaisen järjestämään tarjouskilpailuun osallistuvalla ei ole oikeutta saada tietoa toisen tarjouksen tekijän liike- tai ammattisalaisuuksista. [Oikeus.fi, <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/oikeussaadatietoa.html> (10.2.2023)]

sv en parts rätt att ta del av en handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 11 §

en party's right of access to information

Lähde: Oikeus.fi, <https://oikeus.fi/en/index/oikeuslaitos/righttoobtaininformationontheactivitiesofauthorities.html> (10.2.2023)

en parties' right of access

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999, https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

Lisätieto: käytetty pykälän otsikkona

**

asiointiosoite

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 17 §

sv [kontaktadress](#)

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 17 §; Rättshjälpslag 257/2002, 11 §

en [contact address](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

avustaja

Lähde: Hallintolaki (434/2003); Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Selite: Hallintoasiassa asianosainen on se, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee. Hallintoasiassa saa käyttää asiamiestä ja avustajaa. [Hallintolaki 434/2003]

Oikeudenkäynnin osapuoli saa käyttää asiamiestä tai avustajaa. [Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019]

Asiaosaisella on oikeus ajaa itse asiaansa oikeudessa tai käyttää oikeudenkäynnissä asiamiestä tai avustajaa. Asianosaisen lakimies tai muu avustaja voi toimia joko päämiehensä puolesta tämän valtuuttamana asiamiehenä, tai päämiehensä rinnalla tämän avustajana. [Finsta, <https://finsta.fi/kasitteita-oikeudenkaynti/> (8.2.2023)]

Lisätieto: Termillä tarkoitetaan tässä asianosaisasemaan hallintoasiassa ja edustamiseen liittyvää henkilöä.

sv [biträde](#)

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019; Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [council](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

**

edustaja

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 14 §; Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 11 §

sv [företrädare](#)

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 14 §

sv [ombud](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 11 §

en [representative](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

**

erityisiä toimenpiteitä vaativa asiakirjapyyntö

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 34 §

sv begäran om handlingar som kräver särskilda åtgärder

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 34 §

en request for access to a document that requires special measures

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999,
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1999/en19990621_20150907.pdf

**

haastetiedoksianto

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 60 §

sv stämningsdelgivning

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 60 §

en service effected by a process server

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia,
kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

hakea muutosta

Lähde: Hallintolaki (434/2003); Hallintolainkäyttölaki (586/1996), 58 §
Selite: Muutoksenhaulla viitataan toimenpiteeseen, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun. Muutoksenhaku on yläkäsite ja kattaa erilaisia (varsinaisia ja ylimääräisiä) muutoksenhakukeinoja. [Lainsäädäntösanasto 2021]

Termi muutoksenhaku on yläkäsite termeille oikaisuvaatimus ja valitus. Myös termi hakea muutosta viittaa molempiin muutoksenhakutapoihin.

sv söka ändring

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv överklaga

Lisätieto: Används när det gäller besvär (fi: valitus; överklaga = valittaa). Vid behov med preciseringen ”genom besvär”.

en request a review

Lähde: VNK kieliasiantuntijat 2018

Lisätieto: Request a review is an umbrella term for different kind of measures. Compare muutoksenhakua - request for (a) review, oikaisuvaatimus - request for (an)

administrative review, valitus - request for (a) judicial review, appeal. Appeal can be used when a judicial review is requested (in Finnish valitus, muutoksenhaku valittamalla) but not as an umbrella term.

en request review

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003)

en appeal

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003)

Lisätieto: Appeal can be used when a judicial review is requested (in Finnish valitus, muutoksenhaku valittamalla). Hakea muutosta valittamalla = request (a) judicial review (of); appeal (against).

**

hakijan ominaisuudet

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 34 §

sv sökandens egenskaper

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 34 §

en applicant's attributes

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

hallinnollinen seuraamus

Lähde: Hallintolaki (434/2003) 67 § <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434> (15.6.2018); <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52013AE1767&from=EN> (15.6.2018)

Lisätieto: Mäenpää erottaa hallinnollisina seuraamuksina toisistaan toisaalta hallinnolliset sanktiot eli hallinnolliset rangaistusseuraamukset eli hallinnolliset rangaistukset ja toisaalta muut hallinnolliset seuraamukset.

"Hallinnollinen sanktio sisältää hallintoviranomaisen määräämän rangaistusluonteisen seuraamuksen. Luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön lainvastaisen menettelyn johdosta viranomainen voi lain nojalla määrätä hallinnollisessa menettelyssä hallinnollisen sanktion eli hallinnollisen rangaistusseuraamuksen. [...] Hallinnollinen rangaistus on usein sisällöltään erityinen seuraamusmaksu." [...] "Muu hallinnollinen seuraamus sisältää viranomaisen päättämän kiellon, velvoitteen tai rajoituksen." [Mäenpää (2013): Hallinto-oikeus. Sanoma Pro Oy: Helsinki. 193-194.]

Katso myös: *hallinnollinen taloudellinen seuraamus*

sv administrativ påföljd

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 67 §

en administrative sanction

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 67, <http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf> (15.6.2018); Eur-lex: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013AE1767> (15.6.2018)

**

hallinnollinen taloudellinen seuraamus

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 84 §; Eur-Lex

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52014PC0043&from=EN> (15.6.2018)

Selite: Pykälässä tarkoitettuja hallinnollisia taloudellisia seuraamuksia olisivat esimerkiksi verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) mukaiset veronkorotukset, samoin kuin ajoneuvoverolaissa (1281/2003), tullilaissa (1466/1994), valmisteverotuslaissa (1469/1994), arvonlisäverolaissa (1501/1993), varainsiirtoverolaissa (931/1996), arpajaisverolaissa (552/1992) sekä perintö- ja lahjaverolaissa (378/1940) tarkoitetut veronkorotukset. [HE 233/2008 vp]

Katso myös: *hallinnollinen seuraamus*

sv [administrativ ekonomisk påföljd](#)

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 84 §

en [administrative pecuniary sanction](#)

Lähde: Eur-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52014PC0043> (15.6.2018)

**

hallinnon palvelut

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 1 §

sv [den service som förvaltningen tillhandahåller](#)

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 1 §

en [administrative services](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003;
<http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf> (15.6.2018)

**

hallinto (1)

Lähde: VNK, kieliassiantuntija 20.12.2019

Selite: Hallinto toiminnallisena käsitteenä tarkoittaa asioiden käsittelyä ja tehtävien hoitamista. Julkishallinnossa hoidettavat asiat ja tehtävät ovat yleensä erilaisia kuin yksityisten ihmisten tai yhteisöjen hoitamat. Käsitettä julkishallinto voidaan tarkastella useasta näkökulmasta. Organisatorisessa merkityksessä julkishallinto viittaa hallintoorganisaatioon, joka muodostuu julkisyhteisöistä ja niiden viranomaisista, erillisistä hallintoelimistä ja muista hallintotehtäviä hoitavista yksiköistä. Muodollisessa merkityksessä julkishallinto tarkoittaa kaikkea julkisten viranomaisten toimintaa riippumatta siitä, onko kyse hallintotoiminnasta vai muusta toiminnasta. Näin ollen esimerkiksi hallintoviranomaisen toiminta sen tehdessä säädöstyypin päätöksen voidaan muodollisella perusteella katsoa kuuluvaksi julkishallintoon, vaikka toiminta sisällöltään on lainsäädäntöä. Aineellisessa eli materiaalisessa mielessä julkishallinto tarkoittaa itse hallintotoimintaa eli toimintaa, joka koostuu hallintoasioiden ja -tehtävien hoitamisesta. [Kulla (2012): Hallintomenettelyn perusteet. Talentum. 17-18]

Lisätieto: Hallinnolla voidaan tarkoittaa suppeammin myös julkishallintoa. Ks. tästä erillinen tietue.

Katso myös: *julkishallinto*

sv förvaltning

Lähde: VNK, kieliassiantuntija 20.12.2019

sv administration

Lähde: VNK, kieliassiantuntija 20.12.2019

Lisätieto: Administration vastaa joissain konteksteissa suomen 'hallintoa' silloin, kun tarkoitetaan hallintotoimintaa yläkäsitteenä. Esim. 'yrityshallinto' on 'företagsadministration'. [VNK, kieliassiantuntija 20.12.2019]

en administration

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); VNK, kieliassiantuntija 20.12.2019

en governance

Lähde: OECD Glossary of Statistical Terms;
<https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=7236> (15.6.2018); VNK, kieliassiantuntija 20.12.2019

Määritelmä: the exercise of political, economic and administrative authority necessary to manage a nation's affairs

**

hallintoasia

Lähde: Hallintolaki (434/2003) 1 § <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434> (15.6.2019)

Määritelmä: asia jonka käsittelee hallintoviranomainen t. hallintotuomioistuimien [Kielitoimiston sanakirja]

Selite: Hallintoasian käsite on yhteydessä valtiovallan kolmijakoon. Hallintoasioiden käsittely kuuluu toimeenpanovallan piiriin ja julkishallinnon viranomaisille. Kuitenkin myös lainsäädäntöelimet ja tuomioistuimet käsittelevät eräitä hallintoasioita. Hallintotuomioistuimien käsittelemiä muutoksenhakuasioita kutsutaan hallintolainkäyttöasioiksi. Yksityisoikeudelliset asiat eivät ole hallintoasioita. Hallintoasia on keskeinen käsite rajattaessa hallintomenettelyyn kuuluvia asioita. Viranomainen tekee hallintoasiassa yleensä hallintopäätöksen, josta voi valittaa. Laajassa mielessä myös tosiasiallinen hallintotoiminta, jossa ei tehdä päätöksiä, voidaan katsoa hallintoasiaksi. [Tieteen termipankki: hallintoasia (8.2.2023)]

Katso myös: *hallintolainkäyttöasia*

sv förvaltningsärende

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003, 1 §

sv förvaltningsmål

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Hallintoasia motsvaras av förvaltningsärende när det gäller vanlig förvaltning, t.ex. ett ansökningsärende hos en tillståndsmyndighet, och av förvaltningsmål när det är fråga om förvaltningstvister eller överklagande av förvaltningsbeslut, dvs. om förvaltningsprocess.

en administrative matter

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003) section 1
<http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf> (15.6.2018)

**

hallintokantelu

- Lähde: Hallintolaki (434/2003), 8 a luku
Määritelmä: ilmoitus lainvastaisesta menettelystä, hyvän hallinnon vastaisesta toiminnasta tai laiminlyönnistä hallintotehtävien hoitamisessa [Tieteen termipankki, <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hallintokantelu> (8.6.2018)]
- Lisätieto: Hallintokantelun käsite on erotettava kantelun käsitteestä, joka tarkoittaa ylimääräistä muutoksenhakukeinoa.
- Konteksti: Viranomaisen, siihen palvelussuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä hallintokantelun toimintaa valvovalle viranomaiselle. [Hallintolaki (434/2003), 53 a §]

sv förvaltningsklagan

- Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag (434/2003), 8 a kap.
Lisätieto: Förvaltningsklagan är ett klagomål som får anföras av var och en över att en myndighet, den som är anställd hos en myndighet eller någon annan som sköter en offentlig förvaltningsuppgift har förfarit lagstridigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet. Förvaltningsklagan anförs hos den myndighet som övervakar verksamheten (8 a kap. i förvaltningslagen 434/2003). Det är dock inte fråga om ett egentligt rättsmedel, eftersom en förvaltningsklagan inte kan leda till att ett oriktigt beslut ändras, upphävs eller rättas. I förvaltningslagen används också kortformen klagan för förvaltningsklagan. Vid översättning ska man se upp så att förvaltningsklagan inte förväxlas med sådana klagomål som kan anföras hos justitiekanslern eller justitieombudsmannen. [Slaf 2017]

en administrative complaint

- Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017, US Department of Justice <https://www.justice.gov/crt/iii-administrative-complaints>
- Konteksti: § 303.35 Administrative complaint procedure.
(a) Each State must have in place an administrative complaint procedure, defined by the State, in place to allow individuals the opportunity to request an administrative review, and take appropriate action when there is evidence that an error has occurred or an action should have been taken on their case. This includes both individuals in the State and individuals from other States. [Legal information institute; <https://www.law.cornell.edu/cfr/text/45/303.35> (8.5.2018)]

**

hallintokanteluasia

- Lähde: Hallintolaki 434/2003, 53 c §
Katso myös: *kanteluasia*

sv ärende som gäller förvaltningsklagan

- Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 53 c §

en administrative complaint matter

- Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

hallintokäytäntö

Lähde: Laki taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä 429/2016, 6.1.4 §
Selite: Hallintokäytännöllä tarkoitetaan viranomaisten säännönmukaisesti soveltamia toimintatapoja ja standardeja. [Raitio: Euroopan unionin oikeus, Talentum, 2016]

sv förvaltningspraxis

Lähde: Lag om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet 429/2016, 6.1.4 §

en administrative practice

Lähde: IATE, <https://iate.europa.eu/search/result/1675880791023/en> (8.2.2023)
Lisätieto: Usein monikossa.

**

hallintolainkäyttö

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Määritelmä: valitusasian käsittely hallintotuomioistuimessa tai muussa valitusviranomaisessa [Kulla: Hallintomenettelyn perusteet. Talentum, 2012, s. 45]
Selite: Hallintolainkäytössä on kyse muutoksenhausta hallintopäätökseen ja muusta sellaisesta oikeusturvakeinosta, jossa hallintoasiaa koskeva erimielisyys ratkaistaan hallintotuomioistuimissa.
[OM, <https://oikeusministerio.fi/hallintomenettely-ja-hallintolainkaytto> (10.12.2019)]
Hallintolainkäytössä on menettelyn kohteena useimmiten hallintoviranomaisen päätös, johon haetaan muutosta hallintovalituksella tai ylimääräisin muutoksenhakekeinoin. Hallintolainkäytössä voidaan ratkaista myös hallintoriita-asioita tai muita hakemusteitse ratkaistavia asioita. Hallintolainkäytössä noudatettava menettely (hallintoprosessi) muodostaa oman prosessilajinsa siviili- ja rikosprosessin ohella. [Tieteen termipankki, <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hallintolainkaytto> (8.2.2023)]

sv förvaltningsprocess

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en administrative judicial procedure

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

en legal action for the settlement of an administrative dispute

Lähde: IATE, <https://iate.europa.eu/search/result/1675880791023/en> (8.2.2023)

**

hallintolainkäyttöasia

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Määritelmä: hallintolainkäytössä käsiteltävä asia [808/2019]
Lisätieto: alakäsite: *hallintoriita-asia*
Katso myös: *hallintoasia*, *hallintolainkäyttö*

sv förvaltningsprocessuellt ärende

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv [förvaltningsprocessärende](#)

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 4 kap

en [administrative judicial matter](#)

Lähde: Tuomioistuinsanasto 2001; Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

en [matter of administrative judicial procedure](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2019

**

hallintolainkäyttöpäätös

Lähde: Ulosottokaari 705/2007, 2 luvun 21 §

Konteksti: hallintotuomioistuimen päätös ja muun viranomaisen päätös hallintolainkäyttöasiassa [Ulosottokaari 705/2007, 2 luvun 2.1.5 §]

sv [förvaltningsprocessbeslut](#)

Lähde: Utsökningsbalk 705/2007, 2 kap. 21 §

en [administrative judicial decision](#)

**

hallintopäätös

Lähde: Hallintolaki (434/2003), 43 §

Määritelmä: viranomaisen hallintoasiassa tekemä ratkaisu [Tieteen termipankki: <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede>]

sv [förvaltningsbeslut](#)

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 43 §

en [administrative decision](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 43

**

hallintoriita-asia

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

Määritelmä: julkisoikeudellista oikeussuhdetta koskeva oikeusriita, joka ratkaistaan hakemusteitse hallinto-oikeudessa [Tieteen termipankki: <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hallintoriita> (19.6.2018)]

sv [förvaltningstvistemål](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 20 §

en [matter of administrative litigation](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019, tarkistettu käännös 2020

**

hallintosopimus

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 3 §

Selite: Hallintosopimuksen kohteena on useimmiten julkisten palvelujen toteuttaminen (esimerkiksi ostopalvelusopimukset, toimeksiantosopimukset). Hallintosopimus voi koskea myös muun julkisen hallintotehtävän hoitamista (esimerkiksi viranomaisten yhteistyösopimus) tai hallinnolliseen sääntelyyn liittyvää viranomaisen toimintaa (esimerkiksi maankäyttöopimukset). Koska hallintotehtävien hoitaminen ei perustu sopimusvapauteen, hallintosopimuksen tekeminen edellyttää yleensä erityistä oikeusperustaa. [Tieteen termipankki: <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hallintosopimus> (27.6.2018)]

Konteksti: Tätä lakia sovellettaessa hallintosopimuksella tarkoitetaan viranomaisen toimivaltaan kuuluvaa sopimusta julkisen hallintotehtävän hoitamisesta tai sopimusta, joka liittyy julkisen vallan käyttöön. [Hallintolaki 434/2003, 3 §]

sv förvaltningsavtal

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 3 §

Konteksti: Vid tillämpning av denna lag avses med förvaltningsavtal ett avtal som hör till myndighetens behörighet och gäller skötseln av en offentlig förvaltningsuppgift eller ett avtal som sammanhänger med utövning av offentlig makt. [Förvaltningslag 434/2003, 3 §]

en administrative contract

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 3

Konteksti: For the purposes of this Act, an administrative contract is defined as a contract, within the competence of an authority, on the performance of a public administrative task, or a contract relating to the exercise of public authority. [Administrative Procedure Act 434/2003, section 3]

**

harkinnanvarainen virkavapaus

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

Selite: Ylimpiin virkoihin nimitetyt virkamiehet voivat saada virkavapauden nimityshetkellä voimassa olevasta valtion palvelussuhteesta määräajaksi nimittämisen perusteella joko suoraan asetuksen perusteella tai hakemuksen perusteella, jolloin kysymyksessä on harkinnanvarainen virkavapaus. [HE 298/2014: 2]

sv tjänstledighet som är beroende av prövning

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en discretionary leave of absence

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

huoltaja

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 14 §

Määritelmä: lapsen ja nuoren kasvatuksesta vastaava henkilö, tavallisesti lapsen isä ja/tai äiti [Tieteen termipankki - kasvatustieteet - huoltaja; <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Kasvatustieteet:huoltaja> (8.6.2018)]

sv vårdnadshavare

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 14 §

en person who has custody of a child

Lähde: Lainsäädäntösanasto 2021; Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2021

en person who has custody of a minor

Lähde: Lainsäädäntösanasto 2021; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2021

Lisätieto: Huoltaja käännetään ensisijaisesti vastineella person who has custody of a child/of a minor, mutta tiiviisti toistuesssa rakennetta voi olla hankala käyttää. Custodian voi silloin olla sallittava käännös, mutta ei ilman selittävää mainintaa tai käyttöyhteyttä esim. The parents of a child or other persons who have been awarded custody of a child are the custodians of the child.

**

huomattava haitta

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 34 §

sv betydande skada

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 34 §

Lisätieto: I förvaltningslagen: skada för människors hälsa, den allmänna säkerheten eller miljön.

sv betydande men

Lisätieto: I skadeståndsrättsliga sammanhang.

sv betydande olägenhet

Lisätieto: Haitta: I skadeståndsrättsliga sammanhang olägenhet eller men. I andra sammanhang också nackdel, störning, skada, skadeverkning, förfång; negativa effekter, önskad effekter. [Slaf 2017]

en considerable detriment

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

huomautus

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 53 c §

Konteksti: 53 c § (9.5.2014/368)

Hallintokantelun johdosta annettava hallinnollinen ohjaus

Valvova viranomainen voi hallintokanteluasiassa antamassaan ratkaisussa kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimuksiin tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei kantelun kohteena oleva teko luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi. Viimeksi mainitussa tapauksessa kantelun käsittely raukeaa.

sv anmärkning

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 53 c §

en admonition

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,
<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia,
kieliasiantuntijat 18.12.2017

Selite: giving or conveying a warning or reprimand [Oxford Dictionary of English]

**

hyvä hallinto

Lähde: Suomen perustuslaki (731/1999) 21.2 §
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731> (15.6.2018); Hallintolaki (434/2003)
1 §
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434> (15.6.2018)

Määritelmä: Suomen perustuslain 21 §:ssä taattu menettelyllinen oikeusturvaoikeus yksityiselle
suhteessa julkishallintoon [Tieteen termipankki,
[http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hyvä_hallinto_\(valtiosääntöoikeus\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hyvä_hallinto_(valtiosääntöoikeus)) (15.6.2018)]

Selite: Oikeudellisena käsitteenä hyvä hallinto on osa oikeusturvaperusoikeutta. Hyvän
hallinnon takeita täsmennetään etenkin hallintolaissa. Hyvään hallintoon luetaan
vakiintuneesti julkisuusperiaate ja hallinnon avoimuus, hallintoasian asianmukainen ja
viivytyksetön käsittely, hallinto-oikeudelliset periaatteet (luottamuksensuojaperiaate
hallinnossa, puolueettomuusperiaate hallinnossa, suhteellisuusperiaate hallinnossa,
tarkoitussidonnaisuuden periaate hallinnossa ja yhdenvertaisuusperiaate hallinnossa),
palveluperiaate hallinnossa, viranomaisen neuvonta hallintomenettelyssä, hyvä
kielenkäyttö sekä viranomaisten yhteistyö. Oikeus hyvään hallintoon on myös
Euroopan unionin perusoikeuskirjassa turvattu EU:n kansalaisen perusoikeus. [Tieteen
termipankki, [https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hyvä_hallinto_\(hallinto-oikeus\)](https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hyvä_hallinto_(hallinto-oikeus))
(9.2.2023)]

Katso myös: *hyvä hallintotapa*

sv god förvaltning

Lähde: Finlands grundlag (731/1999) 21.2 §
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990731> (15.6.2019); Förvaltningslag
(434/2003) 1 § <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030434> (15.6.2018)

en good governance

Lähde: IATE, <https://iate.europa.eu/entry/result/856332/en-en-fi-sv> (9.2.2023); Tieteen
termipankki: [https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hyvä_hallinto
\(valtiosääntöoikeus\)](https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hyvä_hallinto_(valtiosääntöoikeus))(9.2.2023)

Määritelmä: all processes of governing, the institutions, processes and practices through which
issues of common concern are decided upon and regulated [United Nations OHCHR,
<https://www.ohchr.org/en/good-governance/about-good-governance> (9.2.2023)]

Selite: Good governance refers to the management of government in a manner that is
essentially free of abuse and corruption, and with due regard for the rule of law. Good
governance is characterised by participation, transparency, accountability, rule of law,
effectiveness, equity, etc. [OECD Glossary of Statistical Terms,
<https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=7237> (9.11.2016)]
The principles of good governance are that governments and their organisations
should:
i) act legitimately so that public organisations comply with the requirements of the law

and act within the authority conferred on them,
ii) observe due process in all their activities and respect the rights and aspirations of citizens and other stakeholders,
iii) meet publicly-declared standards of performance particularly of economy in the use of public resources, the supply of agreed outputs, and achievement of desired economic, social and environmental outcomes and
iv) account to citizens and other stakeholders for their actions in terms of these criteria of legitimacy and standards of performance [OECD Global Forum on Governance 2001, [http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=CCNM/GF/GOV/PUBG\(2001\)4&docLanguage=En](http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=CCNM/GF/GOV/PUBG(2001)4&docLanguage=En), (9.11. 2016)]

en good administration

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 1
<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf> (20.6.2018)
Lisätieto: Hyvästä hallinnosta (good administration) on säädetty perusoikeutena myös Euroopan unionissa perusoikeuskirjan 41 artiklassa. Suomen perusoikeussäännös hyvästä hallinnosta oli vaikutteiden antajana. [...] Englanninkielistä käsitettä good governance tai good management käytetään yleisessä hallinnon kehittämistarkoituksessa. Maladministration -käsite rajaa taas Euroopan oikeusasiamiehen ja anglosaksisten maiden oikeusasiamiesten toimivaltaa samalla, kun he yrittävät kehittää hyvää hallintoa (myös käytössä käsitteet good administrative practice ja good administrative behaviour). [Tieteen termipankki: <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede>]

**

hyvä hallintotapa

Lähde: laki valtioneuvoston oikeuskanslerista 193/2000, 6.2 §
Selite: Hyvä hallintotapa koostuu lähinnä sellaisista sääntelemättömistä mutta asianmukaiselta hallintotoiminnalta edellytettävistä menettelytavoista, jotka täydentävät lakisäateistä hallintomenettelyä. Esimerkiksi viranomaisen velvollisuus vastata sille tehtyyn tiedusteluun on hyvän hallintotavan mukaista. [Kulla: Hallintomenettelyn perusteet. Talentum, 2012, s. 43]
Katso myös: *hyvä hallinto*

sv god förvaltningsed

Lähde: Lag om justitiekanslern i statsrådet 193/2000, 6.2 §

en good administrative practice

Lähde: Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:32001R1049> (27.6.2018)

**

hyvä tiedonhallintatapa

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 18 § (pykälä on kumottu L:lla 907/2019)
Selite: Viranomaisen tulee hyvän tiedonhallintatavan luomiseksi ja toteuttamiseksi huolehtia asiakirjojen ja tietojärjestelmien sekä niihin sisältyvien tietojen asianmukaisesta saatavuudesta, käytettävyydestä ja suojaamisesta sekä eheydestä ja muusta tietojen laatuun vaikuttavista tekijöistä -- [621/1999]

sv god informationshantering

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 18 § (18 § har upphävts genom L 907/2019)

en good practice on information management

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999
Konteksti: In order to create and realise good practice on information management, the authorities shall see to the appropriate availability, usability, protection, integrity and other matters of quality pertaining to documents and information management systems -- [621/1999]

en good processing practice

Lähde: Personal Data Act 523/1999

**

hyväksikäyttökielto

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999, 23 §
Selite: Hyväksikäyttökielto tarkoittaa kieltoa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi tai toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Tietoja ei saa käyttää, vaikka käyttö ei johtaisikaan siihen, että salassa pidettävä tieto samalla paljastuu ulkopuoliselle. [Työeläkelakipalvelu, https://www.tyoelakelakipalvelu.fi/telp-publishing/vepa/document.faces?document_id=311230 (9.2.2023)]
Viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt. [...] Henkilö ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. [621/1999]

Lisätieto: Termillä tarkoitetaan tässä kieltoa käyttää hyväksi salassa pidettäviä tietoja.

sv förbud mot utnyttjande

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 23 §

Lisätieto: Termen hänvisar här till att sekretessbelagda uppgifter inte får utnyttjas för egen eller någon annans vinning eller för att skada någon annan.

en obligation not to benefit from non-disclosable information

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en non-use obligation

Lähde: Template.net, <https://www.template.net/business/agreements/non-disclosure-agreement-sample-templates/> (9.2.2023); Every NDA, <https://www.everynda.com/blog/what-is-non-use-agreement/> (9.2.2023)

Selite: the non-use obligation restricts the receiving party to make use of the confidential information in any way, especially for profiteering schemes
[<https://www.template.net/business/agreements/non-disclosure-agreement-sample-templates/>]

Lisätieto: Termiä non-use käytetään tavallisemmin sopimuksista puhuttaessa, esim. non-use and non-disclosure agreement.

en prohibition of use

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

Lisätieto: Termi ei yksinään kuvaa riittävästi käsitteen sisältöä.

Konteksti: A person shall not use secret information for personal benefit or the benefit of another, nor for the detriment of another. [621/1999]

**

hyvän hallinnon perusteet

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 2 §

Selite: Hallintolaissa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä.

Hallinnon oikeusperiaatteet ovat ennen muuta oikeusturvasäännöksiä. Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat myös

- palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus,
- neuvontavelvollisuus,
- hyvän kielenkäytön vaatimus ja
- viranomaisten yhteistyövelvoite.

[kuntaliitto.fi - laki - kunnan päätöksenteko - hyvän hallinnon perusteet;

<https://www.kuntaliitto.fi/asiantuntijapalvelut/laki/kunnan-paatoksenteko/hyvan-hallinnon-perusteet> (8.6.2018)]

sv grunderna för god förvaltning

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 2 §

en foundations of good administration

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003,

<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

julistaa virka haettavaksi

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv förklara en tjänst ledig

Lähde: Slaf 2017

sv ledigförklara en tjänst

Lähde: Slaf 2017

sv utlysa en tjänst

Lähde: Slaf 2017

en to declare an office open for application

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

julkinen asiakirja

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999
Määritelmä: viranomaisen tallenne, josta jokaisella on perusoikeutena turvattu oikeus saada tieto [Tieteen termipankki - oikeustiede - julkinen asiakirja; http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_asiakirja (22.5.2018)]

sv offentlig handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999; Slaf 2017

en document in the public domain

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

en public document

Lähde: IATE, <https://iate.europa.eu/entry/result/71547/en-en-fi-sv> (9.2.2023); Eur-Lex, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI-EN/TXT/?uri=CELEX:52014AP0054\(01\)&from=FI](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI-EN/TXT/?uri=CELEX:52014AP0054(01)&from=FI) (28.10.2019)

Selite: any document or record, evidencing or connected with the public business or the administration of public affairs, preserved in or issued by any department of the government [Black's Law Dictionary]

**

julkinen hallintotehtävä

Lähde: Suomen perustuslaki 731/1999, 124 §; Hallintolaki 434/2003, 2 §
Määritelmä: julkinen hallintotehtävä: julkishallinnon (pääasiassa valtion, kuntien ja itsehallintoyksiköiden hallinto) organisaatioon kuuluvan viranomaisen tai virkamiehen virkavastuulla suorittama toimenpide tai tekemä päätös sekä luovutetun toimivallan käyttö yksityisen toimesta [Tieteen termipankki; [https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_hallintotehtävä](https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_hallintotehtava) (9.2.2023)]

hallintotehtävä

Lähde: Suomen perustuslaki 731/1999, 124 §; Hallintolaki 434/2003, 10 §

Määritelmä: hallintotehtävä: julkinen tehtävä, joka liittyy lain toimeenpanoon, yksityisten velvollisuuksia ja etuja koskevaan päätöksentekoon tai julkisen palvelun toteuttamiseen. Hallintotehtävien toteuttamiseen sisältyy tai liittyy julkisen vallan käyttöä. Vahvimmillaan se on hallinnollista sääntelyä ja valvontaa toteutettaessa, mutta myös julkisiin palveluihin ja hallinnon ylläpitoon voi liittyä julkisen vallan käytön elementtejä. Perustuslain 124 §:n mukaan lähtökohtana on, että julkisten hallintotehtävien hoitaminen kuuluu viranomaisille. [Tieteen termipankki, [https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hallintotehtävä](https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:hallintotehtava) (9.2.2023)]

Lisätieto: Hallintolaisissa ja perustuslaissa termiä hallintotehtävä on käytetty julkisen hallintotehtävän synonyyminä, esimerkiksi pykälän otsikossa.

sv offentlig förvaltningsuppgift

Lähde: Finlands grundlag 731/1999, 124 §; Förvaltningslag 434/2003, 2 §

sv förvaltningsuppgift

Lähde: Finlands grundlag 731/1999, 124 §; Förvaltningslag 434/2003, 10 §

en public administrative duty

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

Lisätieto: Käytetään termiä administrative duty etenkin, jos viitataan tehtäväkokonaisuuteen tai laajempaan tehtävään. [VNK kieliasiantuntijat]

en public administrative task

Lähde: The Constitution of Finland 731/1999, section 124

Lisätieto: Käytetään termiä administrative task, jos tarkoitetaan yksittäistä pientä tehtävää pikemminkin kuin laajaa tehtäväkokonaisuutta. [VNK kieliasiantuntijat]

en administrative duty

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003

Lisätieto: Käytetään termiä administrative duty etenkin, jos viitataan tehtäväkokonaisuuteen tai laajempaan tehtävään. [VNK kieliasiantuntijat]

en administrative task

Lähde: The Constitution of Finland 731/1999, section 124

Lisätieto: Käytetään termiä administrative task, jos tarkoitetaan yksittäistä pientä tehtävää pikemminkin kuin laajaa tehtäväkokonaisuutta. [VNK kieliasiantuntijat]

**

julkinen ilmoittautumismenettely

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv offentligt anmälningsförfarande

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en open registration procedure

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

julkinen oikeusavustaja

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Oikeusapulaki 257/2002

Selite: Valtion oikeusaputoimistossa työskentelevän lakimiehen virkanimike on julkinen oikeusavustaja. [oikeus.fi - oikeusapu - oikeusavustaja - julkinen oikeusavustaja; <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/oikeusavustaja/julkinenoikeusavustaja.html> (8.6.2918)]

sv offentligt rättsbiträde

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, Rättshjälpslag 257/2002, Slaf 2017

en public legal aid attorney

Lähde: Act on Public Legal Aid 257/2002; Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

julkinen valta (1)

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 3 §; Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Määritelmä: toimivalta päättää yksipuolisesti yksityisen oikeusasemaan vaikuttavista toimista [Tieteen termipankki, https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_valta (9.2.2023)]

Selite: Julkinen valta on valtion ja kunnan valtaa, joka perustuu Suomen perustuslakiin. Se on julkisyhteisöjen ja viranomaisten luonnollisiin henkilöihin (kansalaiset) ja oikeushenkilöihin (yritykset ja säätiöt) kohdistamaa vallankäyttöä. Julkista valtaa käyttävät esimerkiksi valtioneuvosto, tuomioistuimet ja poliisi. Julkisen vallan on aina perustuttava lakiin ja julkista valtaa käytettäessä on aina tarkoin noudatettava lakia. Tämä tarkoittaa sitä, että julkista valtaa omaava elin perustetaan aina lailla. Lisäksi julkista valtaa edustavien tahojen on aina edistettävä perusoikeuksien, esimerkiksi yhdenvertaisuuden ja oikeusturvan, toteutumista kaikilla tasoilla. [Minilex, <https://www.minilex.fi/a/mita-on-julkinen-valta> (9.2.2023)]

Lisätieto: Ks. myös *julkinen valta* (2), jonka merkitys on 'hallintotehtäviä hoitavat toimielimet'. [Tieteen termipankki, https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_valta (9.2.2023)]

Konteksti: Tätä lakia sovellettaessa hallintosopimuksella tarkoitetaan viranomaisen toimivaltaan kuuluvaa sopimusta julkisen hallintotehtävän hoitamisesta tai sopimusta, joka liittyy julkisen vallan käyttöön. [Hallintolaki 434/2003, 3 §]
Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. [Tieteen termipankki http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_valta (27.6.2018)]

sv offentlig makt

Lähde: Slaf 2017, Förvaltningslag 434/2003, 3 §; Finlands grundlag 731/1999, 2 §

sv den offentliga makten

Lähde: Slaf 2017

Selite: Som t.ex. i 2 § i grundlagen: "All utövning av offentlig makt ska bygga på lag".

en public authority

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999; Administrative Procedure Act 434/2003, section 3

en public powers

Lähde: Black's Law Dictionary

Määritelmä: a power vested in a person as an agent or instrument of the functions of the state [Black's Law Dictionary]

Selite: Public powers comprise the various forms of legislative, judicial and executive authority. [Black's Law Dictionary]

**

julkinen valta (2)

Lähde: Suomen perustuslaki 731/1999, 14 §

Määritelmä: hallintotehtäviä hoitavat toimielimet [Tieteen termipankki, http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_valta (27.6.2018)]

Lisätieto: Ks. myös *julkinen valta* (1), jonka merkitys on 'toimivalta päättää yksipuolisesti yksityisen oikeusasemaan vaikuttavista toimista'. [Tieteen termipankki, http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkinen_valta (9.2.2023)]

Konteksti: Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. [Suomen perustuslaki 731/1999, 14 §]

sv **det allmänna**

Lähde: Slaf 2017, Finlands grundlag 731/1999, 14 §

Määritelmä: stat, kommun, landsting och statliga myndigheter [Allt om juridik, <https://www.alltomjuridik.se/ordlista/det-allmanna/> (9.2.2023)]
stat, kommun och deras anställda [NE, <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/det-allmanna> (9.2.2023)]

Selite: Med det allmänna avses myndigheterna, samhället, som t.ex. i 18 § i grundlagen: "Det allmänna ska främja sysselsättningen och verka för att alla tillförsäkras rätt till arbete". [Slaf 2017]

en **public authorities**

Lähde: The Constitution of Finland (731/1999), section 14

Määritelmä: a governmental agency or corporation that administers a public enterprise [Black's Law Dictionary]

Lisätieto: Also termed public authority. [Black's Law Dictionary]

**

julkisen vallan käyttö

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 3 §; Suomen perustuslaki 731/1999, 2 §

Konteksti: Tätä lakia sovellettaessa hallintosopimuksella tarkoitetaan viranomaisen toimivaltaan kuuluvaa sopimusta julkisen hallintotehtävän hoitamisesta tai sopimusta, joka liittyy julkisen vallan käyttöön. [Hallintolaki 434/2003, 3 §]

Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. [Suomen perustuslaki 731/1999, 2 §]

sv **utövning av offentlig makt**

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 3 §

en **exercise of public authority**

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 3; The Constitution of Finland 731/1999, section 2

en **exercise of public powers**

Lähde: The Constitution of Finland 731/1999

**

julkisten varojen käyttö

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Konteksti: Tässä laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan. [621/1999]

Katso myös: *julkiset varat*

sv användning av offentliga medel

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en use of public resources

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

Konteksti: The objectives of the right of access and the duties of the authorities provided in this Act are to promote openness and good practice on information management

in government, and to provide private individuals and corporations with an opportunity

to monitor the exercise of public authority and the use of public resources,

to freely form an opinion, to influence the exercise of public authority,
and to protect their rights and interests. [621/1999]

**

julkiset varat

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Katso myös: *julkisten varojen käyttö*

sv offentliga medel

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en public resources

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

en public funds

Lähde: termikanta ARKISTO

**

julkisoikeudellinen velvollisuus

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv offentligrättslig skyldighet

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en obligation under public law

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

julkisuusperiaate

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Määritelmä: oikeudellisesti velvoittava periaate, jonka mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen hallussa olevasta asiakirjasta, ellei julkisuuden rajoittamisesta ole säädetty välttämättömästä syystä erikseen [Tieteen termipankki, <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:julkisuusperiaate> (9.2.2023)] (Määritelmä koskee vain asiakirjajulkisuutta.)

Selite: Julkisuusperiaate merkitsee oikeutta saada tietoja viranomaisten toiminnasta. Julkisuusperiaatteen mukaisesti jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tätä oikeutta voidaan perustuslain 12 §:n 2 momentin mukaan rajoittaa vain välttämättömistä syistä ja vain lailla. Julkisuusperiaatteen mukaista tiedonsaantioikeutta toteutetaan yleislailla, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetulla lailla 1 (621/1999, jäljempänä julkisuuslaki). Julkisuusperiaate ilmenee myös oikeutena seurata eduskunnan, kunnanvaltuuston, tuomioistuimen ja kirkollisten toimielinten istuntoja (käsittelyn julkisuus). Käsittelyn julkisuudesta sekä oikeudenkäyntiasiakirjojen julkisuudesta säädetään erityislaeissa. [Lainkirjoittajan opas, 12.4.1, <http://lainkirjoittaja.finlex.fi/> (9.2.2023)]

sv offentlighetsprincipen

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en principle of openness

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

**

kansainvälinen hallintosopimus

Lähde: Valtiosopimusopas, jakso 2.5

Selite: Viranomaiset voivat tehdä toimialansa ja määrärahojensa puitteissa kansainvälisiä hallintosopimuksia, jotka ovat oikeudellisesti sitovia. Kansainväliseen hallintosopimukseen ei saa sisältyä eduskunnan toimivaltaan kuuluvia asioita eikä sillä saa olla ulkopoliittisia ulottuvuuksia. Kansainvälinen hallintosopimus voi sisältää määräyksiä vain asianomaisten viranomaisten väliseen tavanomaiseen yhteistyöhön liittyvistä teknisistä tai muutoin asialliselta merkitykseltään vähäisistä kysymyksistä. Kansainvälistä hallintosopimusta ei ole pidettävä perustuslain 94 ja 95 §:ssä tarkoitettuna valtiosopimuksena, joka olisi valtiosisäisesti saatettava voimaan. Sopimuksen allekirjoittamisesta ja hyväksymisestä tulisi kuitenkin tehdä ministeriön tai muun viranomaisen työjärjestyksen mukainen sisäinen päätös. [Valtiosopimusopas, jakso 2.5]

sv internationellt förvaltningsavtal

Lähde: Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av tredje tilläggsprotokollet till den allmänna överenskommelsen rörande Europarådets privilegier och immunitet och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i tilläggsprotokollet som hör till området för lagstiftningen (RP 63/2016 rd)
[https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sidor/RP_63+2016.aspx (27.6.2018)]

en international administrative agreement

Lähde: Engelen F., Interpretation of Tax Treaties under International Law, International Bureau of Fiscal Documentation, 2004, s. 27.

Selite: Arrangements between authorities (usually specialist ministers) in fields in respect of which they – and only they – are competent to act. Their main feature is that they are concluded by specialist ministers or departments, or units or departments thereof [...], sometimes without at all involving the Foreign Ministry and, therefore, not via diplomatic channels. They are not submitted to Parliament for approval, not ratified and – save for exceptions – usually not published in the Bulletin of Treaties. [Sondaal H.H.M. teoksessa Engelen F., Interpretation of Tax Treaties under International Law, s. 27]

**

kansalainen

Lähde: Hallintolaki 434/2003
Määritelmä: valtiossa syntyperänsä tai hankkimansa aseman perusteella kansalaisyhteiskunnasta nauttiva ja kansalaisvelvollisuuksistaan huolehtiva ja vastaava henkilö [fi.wiktionary.org (8.6.2018)]

sv medborgare

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en citizen

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

Määritelmä: a legally recognized subject or national of a state or commonwealth, either native or naturalized [Oxford Dictionary of English]

Lisätieto: Suomen kansalaiset can be translated as 'Finnish citizens', but other translations often work better: 'Finnish nationals', 'citizens', 'people', 'people in Finland', 'the general public'.

Organisaatiot ja kansalaiset - organisations and private individuals. [VNK, English Style Guide 2019]

**

kantelu

Lähde: Laki eduskunnan oikeusasiamiehestä 197/2022; Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 11 §

Määritelmä: kanteleminen oikeusasiamiehelle: julkisen tehtävän hoitamisessa havaitun epäkohdan saattaminen eduskunnan valitseman laillisuusvalvojan tietoon [Tieteen termipankki, https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:kanteleminen_oikeusasiamiehelle (9.2.2023)]

Selite: Eduskunnan oikeusasiamies valvoo tuomioistuimia ja muita viranomaisia sekä virkamiehiä, julkisyhteisön työntekijöitä ja muitakin julkista tehtävää hoitavia. Eduskunnan oikeusasiamiehelle voi kannella jokainen, joka katsoo valvottavan tehtävänsä hoitaessaan menetelleen lainvastaisesti tai jättäneen täyttämättä velvollisuutensa. Kantelu voi kohdistua sekä omassa että yleisessä asiassa kokemaansa tai havaitsemaansa epäkohtaan. Kantelun tulee olla kirjallinen, mutta muuten sen voi tehdä vapaamuotoisesti. Kantelijan on kuitenkin ilmoitettava nimensä, yhteystietonsa sekä tarpeelliset tiedot kantelussa tarkoitettusta asiasta. Nimettäviä kirjoituksia ei tutkita kanteluina.

Kanteluja tehdään myös muille viranomaisille kuin eduskunnan oikeusasiamiehelle ja valtioneuvoston oikeuskanslerille ylimpinä laillisuusvalvojina. Valitukseksi kutsutaan taas varsinaiseen muutoksenhakuun kuuluvaa asian saattamista yleensä ensivaiheessa hallinto-oikeuden tutkittavaksi, jolloin tuomioistuin antaa sitovan päätöksen toisin kuin kanteluasiassa. Terveystieteissä kantelua muistuttava rinnasteinen käsite on muistutus. Aloitteella saattaa olla myös samanlainen tavoite kuin kantelulla.

Kantelua käsitteenä käytetään myös niissä asiayhteyksissä, joissa asia saatetaan vapaamuotoisesti ylemmän viranomaisen tietoon. Hallintokantelulla tarkoitetaan myös ylemmälle viranomaiselle osoitettu ilmoitusta tai ilmiäntoita virkatoimen virheellisyydestä tai viranomaisen toimintaa koskevasta laiminlyönnistä. Kantelu voidaan tehdä mille tahansa viranomaiselle, joka toimivaltaan kyseisen viranomaisen valvonta kuuluu. Hallintokantelulla saatetaan viranomaisen toiminta tai laiminlyönti valvovan viranomaisen tietoon. Kantelua saatetaan käyttää käsitteenä myös silloin, kun yksityisen toiminnasta ilmoitetaan valvovalle viranomaiselle. Esimerkiksi aluehallintovirastot käsittelevät sekä viranomaistoimintaan että yksityiseen

elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyviä kanteluita. [Tieteen termipankki, [https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:kanteleminen oikeusasiamiehelle](https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:kanteleminen_oikeusasiamiehelle) (9.2.2023)]

Katso myös: *kanteluasia, hallintokantelu*

sv **klagomål**

Lähde: Slaf 2017; Lag om riksdagens justitieombudsman 197/2002, Lag om justitiekanslern i statsrådet 193/2000; Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 812/2000; Lag om välfärdsområden 611/2021, 11 §

sv **klagan**

Lähde: Slaf 2017; Rättegångsbalk 471734; Tvångsmedelslag 806/2011

en **complaint**

Lähde: Tuomioistuinsanasto 2001; Administrative Judicial Procedure Act 586/1996, kumottu

Katso myös: complaint matter, administrative complaint

**

karensisopimus

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

Määritelmä: palvelussuhteen jälkeiseen aikaan sijoittuva enintään 6 kuukauden määräaika, jonka aikana korvausta vastaan rajoitetaan virkamiehen oikeutta siirtyä toiseen palvelussuhteeseen tai tehtävään valtionhallinnon ulkopuolelle taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittaminen tai ansiotoimintaan rinnastettava muu toiminta

Selite: Viranomainen voi tehdä nimitettäväksi esitettävän henkilön kanssa ennen virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä tai virkamiehen kanssa virkasuhteen aikana ennen uuteen tehtävään siirtymistä kirjallisen sopimuksen, jolla 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa rajoitetaan määräajaksi virkamiehen oikeutta siirtyä toisen työnantajan palvelukseen taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittamisen tai muun vastaavan toiminnan (karensisopimus). [750/1994]

sv **karensavtal**

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en **non-compete agreement**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2019/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

Selite: agreeing that for a fixed period of no more than 6 months after an employment relationship the public official's right to transfer to another employment relationship or task outside central government, or to begin in business or as a sole trader or in other activities comparable to gainful employment would be limited, in return for a compensation [Valtiovarainministeriö, politiikkakatsaus 2019]

Konteksti: An authority may sign a written agreement with a person proposed for appointment before his or her appointment to an office or civil service relationship or during a civil servant's civil service relationship before transfer to a new position, restricting for a fixed term the civil servant's right to transfer to the service of another employer or start practising a trade or exercising a profession or other similar activities in situations referred to in subsection 2 (non-compete agreement). [750/1994]

**

katselmus

Lähde: Hallintolaki 434/2003
Määritelmä: hallintoasiaa käsittelevän viranomaisen järjestämä, paikalla tehtävään havainnointiin perustuva menettely, jolla viranomainen hankkii selvitystä asian ratkaisemista varten [Tieteen termipankki, <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:katselmus> (8.6.2018)]

sv syn

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en site visit

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

kirjaaminen

Lähde: Hallintolaki 434/2003

sv anteckning (av något)

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en registration

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

Lisätieto: kirjaaminen, rekisteröinti - registration. Tiedot suullisesti esitetyistä vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun, on kirjattava tai muulla tavoin rekisteröitävä. - Any details of orally submitted claims and evidence that may influence the decision to be made on the matter shall be registered or otherwise recorded. [Administrative Procedure Act 434/2003]

**

kotirauhan piiriin kuuluvat tilat

Lähde: Hallintolaki 434/2003

sv lokaler som omfattas av hemfriden

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en premises that are subject to domestic privacy provisions

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

kuulemista koskeva pyyntö

Lähde: Hallintolaki 434/2003

sv begäran om hörande

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en request regarding the hearing of views

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

käsittelyaika

Lähde: Hallintolaki 434/2003

sv [handläggningstid](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 55 §

Lisätieto: Inom förvaltningen.

en [duration of consideration](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

laillisuusvalvonta

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv [laglighetsövervakning](#)

Lähde: Kommunallag (410/2015, 10 §); Lag om välfärdsområden 611/2021

sv [laglighetskontroll](#)

Lähde: Förvaltningslag 43/2003; Finlands grundlag 731/1999

en [oversight of legality](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

turvallisuusluokkaa koskeva merkintä

Lähde: Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019, 18 §

turvallisuusluokitusmerkintä

luokitusmerkintä

Tyyli: lyhyempi muoto

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Konteksti: Asiakirjaan voidaan tehdä merkintä sen osoittamiseksi, minkälaisia tietoturvallisuusvaatimuksia asiakirjaa käsiteltäessä noudatetaan. [621/1999]

Katso myös: *salassapitomerkintä*

sv [anteckning om säkerhetsklass](#)

Lähde: Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019

sv [anteckning om klassificering](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [security classification marking](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: Act on Information Management in Public Administration 906/2019, Section 18; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en classification marking

Tyyli: lyhyempi muoto
Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en security classification stamp

Tyyli: sallittava
Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)
Lisätieto: Stamp-termin sijasta suositetaan marking-termiä, jota käytetään kansainvälisissä tietoturvasopimuksissa ja EU:n tietoturvasäädöksissä.
Konteksti: A document may be stamped in order to indicate the security classification obligations are to be followed in dealing with the document. [621/1999]

en stamp of classification

Tyyli: sallittava
Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)
Lisätieto: Stamp-termin sijasta suositetaan marking-termiä.

**

lähettäminen

Lähde: Hallintolaki 434/2003
Esimerkki: asiakirjan lähettäminen viranomaiselle

sv översändande

Lähde: Förvaltningslag 434/2003
Lisätieto: Käännetään usein verbillä, esim. hur en handling sänds till en myndighet [Förvaltningslag 434/2003]
Lähetää: I första hand sända, i andra hand skicka (t.ex. skicka en försändelse); inte "befordra", "frambefordra". Undvik "vidarebefordra". [Slaf 2017]

en delivery

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

menetetyn määräajan palauttaminen

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa, 114 §
Selite: Korkein hallinto-oikeus voi palauttaa menetetyn määräajan sille, joka 53 §:ssä tarkoitetun laillisen esteen tai muun erittäin painavan syyn vuoksi ei ole voinut määräajassa: 1) panna vireille oikaisuvaatimusta tai hakea muutosta päätökseen; tai 2) ryhtyä muuhun toimenpiteeseen hallintomenettelyssä tai hallintoasian oikeudenkäynnissä. [Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa, 114 §]

sv återställande av försutten tid

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), 114 §

en restoration of lapsed time

Lähde: Tuomioistuinsanasto 2001; Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

**

muutoksenhakuaika

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 60 §; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 90 §

sv tid för sökande av ändring

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 60 §, 1 mom.; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 90 §, 2 mom.

sv tidsfrist för överklagande

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om besvar (valitusaika). Även: tids för överklagande.

sv besvärstid

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om besvär (valitusaika).

en time limit for requesting review

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 60.1

en time limit for requesting a review

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 60.1

en time allowed for appeal

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 60.1; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 14.9.2018

Lisätieto: Vastinetta käytetään vain silloin, kun muutoksenhaku tapahtuu valittamalla.

Katso myös: *valitusaika*

en appeal period

Lisätieto: Vastinetta käytetään vain silloin, kun muutoksenhaku tapahtuu valittamalla.

Katso myös: *valitusaika*

**

muutoksenhakuasia

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 46 §

Konteksti: Oikaisuvaatimusohje on annettava myös silloin, kun erikseen on säädetty hallintopäätöksen saattamisesta viranomaisen käsiteltäväksi muuna kuin muutoksenhakuasiana. [434/2003]

sv ärende som gäller sökande av ändring

Lähde: Lag om handikappförmåner 570/2007

Lisätieto: Hallintolain 46 §:ssä muutoksenhakuasia on ruotsiksi fullföljdsärende. SLAF 2017 (s. 318) ohjeistaa kuitenkin välttämään vanhahtavaa termiä fullföljd muutoksenhaun yhteydessä.

en matter of review

Tyyli: suositettava

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 46; VNK, kieliassiantuntijat 18.12.2017

Konteksti: Instructions for requesting an administrative review shall also be provided if separate provisions have been laid down on submitting an administrative decision to an authority for consideration other than as a matter of review. [434/2003]

en **matter referred for a review**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2022

Lisätieto: voidaan käyttää, kun ei tiedetä ottaako tuomioistuin asian käsiteltäväksi vai ei

en **matter to be reviewed**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2022

Lisätieto: voidaan käyttää, kun valituslupa on; ei voi käyttää, jos ensin pitää hakea valituslupaa, jolloin ei vielä tiedetä päätyykö asia käsiteltäväksi

en **matter subject to review**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2022

Lisätieto: ei käytetä vielä hakemuksentekovaiheessa vaan vasta kun on käsiteltävänä

**

muutoksenhakukielto

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 53 d §

Katso myös: *valituskielto*

sv **förbud mot att söka ändring**

Lähde: Slaf 2017

sv **besvärsförbud**

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag (434/2003), 53 d §

Lisätieto: I fråga om besvär; förbud mot att söka ändring genom besvär (valituskielto). Hallintolain 53 d:ssä termi muutoksenhakukielto koskee muutoksenhakua valittamalla. Hallintolain 48 §:ssä besvärsförbud on myös valituskiellon vastineena.

sv **förbud mot att överklaga**

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om besvär; förbud mot att överklaga genom besvär.

sv **fullföljdsförbud**

Tyyli: hylättävä, vanhahtava

Lähde: Slaf 2017

en **prohibition of request for review**

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 53.d; valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

en **prohibition of request for a review**

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018

en **prohibition of appeal**

Lähde: VNK, kieliassiantuntija 2018

Lisätieto: Käytetään vain silloin, kun kyseessä on muutoksenhaku valittamalla; valituskielto.

**

kirjelmä

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 19 §

Selite: Hallintolainkäytössä käsiteltävä muu asia kuin valitus tai ylimääräinen muutoksenhaku (muu hallintolainkäyttöasia) pannaan hallintotuomioistuimessa vireille kirjelmällä, jossa on ilmoitettava:

1) vaatimus ja sen perustelut; 2) viranomainen, henkilö, yhteisö tai muu taho, johon vaatimus kohdistuu. Kirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin vireillepanija vetoaa vaatimuksensa tueksi. (808/2019, 19 §)

Katso myös: *valituskirjelmä; oikaisuvaatimuskirjelmä*

sv skrivelse

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 19 §

en written pleading

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

**

muutoksenhakuoikeus

Lähde: Hallintolaki (434/2003), 49 b §

sv rätt att söka ändring

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 49 b §

en right to request a review

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

en right to request review

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

**

muutoksenhakuviranomainen

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv besvärsmyndighet

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag (434/2003)

Lisätieto: När det i praktiken är fråga om besvär.

sv den myndighet där ändring söktes

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: När det är fråga om omprövning eller både omprövning och besvär.

sv fullföljdsmyndighet

Tyyli: hylättävä, vanhahtava

Lähde: Slaf 2017

en reviewing authority

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

muutoksenhaun kohteena oleva

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Esimerkki: päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös) [808/2019]

muutoksenhaun alainen

Tyyli: vanhahtava
Lähde: Hallintolainkäyttölaki 586/1996, kumottu

muutoksenhaunalainen

Tyyli: vanhahtava
Lähde: Hallintolainkäyttölaki 586/1996, kumottu

sv överklagad

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

Esimerkki: det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet) [808/2019]

en subject to review

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntija 14.9.2018
Lisätieto: Myös: the decision for which a review is requested (the decision appealed against) [808/2019]. Appeal-verbiä käytetään vain, kun kyse on muutoksenhausta valittamalla. Muutoksenhaku voi olla valittamisen lisäksi myös oikaisun vaatimista.
Esimerkki: the administrative court decision that is subject to the request for review [808/2019]

en subject to a review

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018

en subject to appeal

Lähde: <https://oikeus.fi/en/index/esitteet/oikeudenkayntihallintooikeudessa/hallintopaatoksestasaavalittaa.html> (26.11.2019)

Lisätieto: Käytetään silloin, kun muutoksenhaku tapahtuu valittamalla. Muutoksenhaku voi olla valittamisen lisäksi myös oikaisun vaatimista.

Konteksti: Administrative Decisions Are Subject to Appeal

Administration is governed by a general right of appeal. A decision of an authority finally deciding a matter can as a rule be appealed. If a decision is open to appeal, the authority must append appeal instructions to the decision.

[<https://oikeus.fi/en/index/esitteet/oikeudenkayntihallintooikeudessa/hallintopaatoksestasaavalittaa.html> (26.11.2019)]

en subject to an appeal

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018

Lisätieto: Käytetään silloin, kun muutoksenhaku tapahtuu valittamalla.

**

määräaika

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv tidsfrist

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag (434/2003)

sv utsatt tid

Lähde: Slaf 2017

sv förelagd tid

Lähde: Slaf 2017

sv föreskriven tid

Lähde: Slaf 2017

sv angiven tid

Lähde: Slaf 2017

sv bestämd tid

Lähde: Slaf 2017

sv viss tid

Lähde: Slaf 2017

sv frist

Lähde: Slaf 2017

sv fatalj

Tyyli: hylättävä

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Är närmast en processuell term.

sv fatalietid

Tyyli: hylättävä

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Är närmast en processuell term.

sv termin

Tyyli: hylättävä

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Är närmast en processuell term.

en time limit

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

asettaa määräaika

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017, 14.9.2018

sv bestämma en tidsfrist

Lähde: Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en set out a time limit

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en prescribe a time limit

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

määräajassa

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Konteksti: Tuomioistuinin jättää valituksen tutkimatta, jos [...] valitusta ei ole tehty määräajassa [808/20199]

säädetyssä määräajassa

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

sv inom tidsfristen

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

sv inom föreskriven tid

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv inom den föreskrivna tidsfristen

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv inom utsatt tid

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en within the time limit

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en within the prescribed time limit

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

**

nimittävä viranomainen

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv utnämmande myndighet

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en authority making the appointment

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)
Lisätieto: Vastine authority to appoint vastaa ainakin joissakin tapauksissa suomen termiä nimittämistoimivalta, esim. the authority to appoint is vested in the President of the Republic

**

nimityksen peruuttaminen

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv återkalla utnämningen

Kielioppi: verbi
Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en cancelling of the appointment

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

en cancelling the appointment

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

nimityspäivä

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv datum för utnämningen

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en appointment date

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

nimityspäätös

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv utnämningsbeslut

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en appointment decision

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

oikaisu

Lähde: Hallintolaki (434/2003) 46 §

Selite: Oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen. [434/2003, 49 b §]

sv omprövning

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag (434/2003), 46 §

Lisätieto: Omprövning (tidigare: "rättelse") avser en i lag angiven möjlighet att begära förnyad granskning av ett beslut hos den som har fattat beslutet, till skillnad från anförande av besvär hos en högre instans (överklagande). De grundläggande bestämmelserna om omprövningsförfarandet finns i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003). Om det enligt lag är tillåtet att begära omprövning får beslutet inte överklagas genom besvär. Omprövning ska begäras skriftligt och inom viss tid. Det nya beslut som meddelas med anledning av en begäran om omprövning (omprövningbeslutet) får däremot överklagas genom besvär.

sv rättelse

Tyyli: vanhentunut

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Den äldre termen rättelse används dock fortfarande om vissa förfaranden som inte uppfyller kriterierna i 7 a kap. i förvaltningslagen. På finska ska man då inte heller tala om 'oikaisuvaatimus(menettely)', utan om 'oikaisupyntö'.

pyytää oikaisua = begära rättelse, yrka (på) rättelse (om det inte av sammanhanget framgår att det är fråga om att begära omprövning")

Rättelse används också när oikaisu används i betydelsen 'korjaus', dvs. när det är fråga om korrigering av skrivfel, räknepel eller liknande.

en administrative review

Tyyli: suositettava

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 46, 49 b

Konteksti: Separate provisions are laid down by law on decisions for which an administrative review may be requested. [434/2003]

en rectification

Tyyli: hylättävä

**

oikaisuvaatimus

Lähde: Hallintolaki (434/2003) 49 b §

sv begäran om omprövning

Lähde: Slaf 2017

sv omprövningsbegäran

Lähde: Slaf 2017, Förvaltningslag (434/2003), 49 b §

en request for an administrative review

Tyyli: suositettava

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 49 b; VNK, kieliassiantuntijat 2018

en request for administrative review

Tyyli: suositettava

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; VNK, kieliasiantuntijat 2018

en claim for a revised decision

Tyyli: hylättävä

Lähde: Kuntasanasto

en claim for adjustment

Tyyli: hylättävä

Lähde: Verosanasto

**

oikaisuvaatimusaika

Lähde: Hallintolaki (434/2003), 49 c §

Konteksti: 49 c § (11.6.2010/581)

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta. [434/2003]

sv tidsfrist för omprövningsbegäran

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 49 c §

en time limit for requesting an administrative review

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

oikaisuvaatimuskirjelmä

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 49 d §

Konteksti: 49 d § Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. [434/2003]

Katso myös: *kirjelmä, valituskirjelmä*

sv skrivelse

Lähde: Förvaltningslag 434/2003, 49 d §

en document requesting an administrative review

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

oikaisuvaatimusmenettely

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 7 a luku
Selite: Oikaisuvaatimusmenettely tarkoittaa sitä, että ennen päätöksestä valittamista pitää vaatia päätökseen oikaisua. Oikaisuvaatimusmenettely on yksilön käytössä oleva oikeusturvakeino tietyillä hallinnonaloilla ja tietyissä asioissa. Oikaisuvaatimuksen johdosta päätöksen tehnyt viranomainen tutkii uudestaan tekemänsä päätöksen, johon on vaadittu oikaisua. Päätöksen tehnyt viranomainen voi korjata virheellistä päätöstään oikaisun johdosta. Yleensä oikaisua haetaan samalta viranomaiselta, joka päätöksen on tehnyt. Joissakin asioissa oikaisuvaatimus on muutoksenhaun pakollinen esivaihe. [Minilex, Mitä oikaisuvaatimusmenettely tarkoittaa?; <https://www.minilex.fi/a/mita-oikaisuvaatimusmenettely-tarkoittaa> (8.6.2018)]

sv [omprövningsförfarande](#)

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003, 7 a kap.

en [administrative review procedure](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

oikaisuvaatimusohje

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 46 §

sv [anvisningar om hur man begär omprövning](#)

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003, 46 §

en [instructions for requesting an administrative review](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 46; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en [instructions concerning claim for a revised decision](#)

Lähde: Kuntasanasto

**

oikaisuvaatimuspäätös

Lähde: Hallintolaki (434/2003), 49 g §

sv [omprövningsbeslut](#)

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 49 g §

en [decision on the request for an administrative review](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

oikeus saada tieto asiakirjasta

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

sv [rätt att ta del av en handling](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [right of access to a document](#)

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999
Konteksti: Any citizen of the Union, and any natural or legal person residing or having its registered office in a Member State, has a right of access to European Parliament, Council and Commission documents. [EU Charter of Fundamental Rights - Article 42]

**

oikeusjärjestys

Lähde: Hallintolaki 434/2003
Määritelmä: tietyllä hetkellä voimassa olevien oikeusnormien kokonaisuus [Tieteen termipankki, <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:oikeusjarjestys> (10.2.2023)]
ne säännöt, määräykset ja ohjeet, joiden mukaan yhteiskunnassa tulee elää [Finto, <http://www.yso.fi/onto/yso/p16859> (10.2.2023)]
Selite: Oikeusjärjestelmä ja oikeusjärjestys ovat eri käsitteitä siten, että 'oikeusjärjestelmä' tarkoittaa laajemmin kansallista tai kansainvälistä oikeusnormien ja -instituutioiden muodostamaa kokonaisuutta ja 'oikeusjärjestys' suppeammin kulloinkin voimassa olevien oikeusnormien kokonaisuutta. [Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017]

sv rättsordning

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en legal order

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

oikeusturva

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Suomen perustuslaki 731/1999
Määritelmä: keinot ja menettelyt, joiden tarkoituksena on turvata oikeuksien ja velvollisuuksien toteutuminen yksityisen ja viranomaisen välisessä hallinto-oikeudellisessa suhteessa [Tieteen termipankki, [http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:oikeusturva_\(hallinto-oikeus\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:oikeusturva_(hallinto-oikeus)) (8.6.2018)]

sv rättssäkerhet

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Avser inom juridiken ett tillstånd av likformighet och förutsebarhet i rättskipning och myndighetsutövning samt skydd mot övergrepp. Ibland används oikeusturva också synonymt med oikeussuoja, och översätts då med rättsskydd.

sv rättsskydd

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Ibland används oikeusturva också synonymt med oikeussuoja, och översätts då med rättsskydd.

en protection under the law

Lähde: The Constitution of Finland 731/1999; Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

osakas

Lähde: Hallintolaki (434/2003)
Lisätieto: Hallintolain kontekstissa osakkaalla tarkoitetaan kuolinpesän osakasta.

sv delägare

Lähde: Slaf 2017
Lisätieto: Delägare i bl.a. dödsbo, andelslag. Observera att osakasluettelo enligt aktiebolagslagen (624/2006) dock är aktieägarförteckning.

sv bodelägare

Lähde: Förvaltningslag 434/2003
Lisätieto: I dödsbo.

en joint owner

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017
Lisätieto: Kuolinpesän osakkaasta käytetään vastinetta joint owner. Muissa konteksteissa vastineita voivat olla lisäksi esim. shareholder, partner tai co-owner.

**

palveluperiaate

Lähde: Hallintolaki (434/2003), 7 §
Määritelmä: asiakkaiden palvelua viranomaisessa koskevat yleiset oikeusperusteet [Tieteen termipankki http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:palveluperiaate_hallinnossa (27.6.2018)]

Lisätieto: yläkäsite: hyvä hallinto
Konteksti: Asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti. [Hallintolaki (434/2003), 7.1 §]

sv serviceprincip

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 7 §
Lisätieto: yläkäsite: god förvaltning

en service principle

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 7
Lisätieto: yläkäsite: good administration

**

panna vireille

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv inleda

Lähde: Förvaltningslag 434/2003; Slaf 2017
Esimerkki: inleda ett ärende/mål

sv väcka

Lähde: Slaf 2017

Esimerkki: väcka ett ärende/mål

sv [anhängiggöra](#)

Tyyli: hylättävä

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Undvik anhängiggöra.

en [file](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

peruuttaa nimitys

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv [återkalla en utnämning](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en [cancel an appointment](#)

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

poliisitutkinta

Lähde: Hallintolaki (434/2003); Poliisilaki (872/2011)

Konteksti: Poliisitutkinnalla tarkoitetaan muuta poliisin toimitettavaksi laissa säädettyä tutkintaa kuin rikoksen johdosta toimitettavaa esitutkintaa. [Poliisilaki 872/2011]

sv [polisundersökning](#)

Lähde: Förvaltningslag 434/2003; Polislag 872/2011

en [police investigation](#)

Lähde: Police Act (872/2011); Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

virkasuhteen purkamisoikeus

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

Selite: Virkamiehen virkasuhde voidaan heti purkaa, jos virkamies törkeästi rikkoo tai laiminlyö virkavelvollisuuksiaan. [750/1994]

purkamisoikeus

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv [rätt att upplösa ett tjänsteförhållande](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en [right to cancel a public-service employment relationship](#)

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

en **right of cancellation**

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

purkaminen

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 117 §
Selite: Ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja ovat menetetyin määräajan palauttaminen ja lainvoimaisen päätöksen purkaminen. [808/2019]

Lisätieto: lainvoimaisen päätöksen purkaminen

purku

Lähde: Hallintolainkäyttölaki 586/1996, kumottu
Esimerkki: purkuhakemus, purkuasia [808/2019]

sv **återbrytande**

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 117 §

Lisätieto: Käytetään päätöksen purkamisen yhteydessä: återbrytande av lagkraftvunnet beslut. Muissa konteksteissa purkaminen voi olla ruotsiksi esim. upplösande, hävande tai rivande.

en **annulment**

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Tuomioistuinsanasto 2001

Lisätieto: annulment of a final decision

**

saada hakea muutosta valittamalla

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv **få överklagas**

Lähde: Slaf 2017, Förvaltningslag 434/2003, Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv **få överklagas genom besvär**

Lähde: Slaf 2017, Förvaltningslag 434/2003, Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv **få sökas ändring genom besvär**

Lähde: Slaf 2017

en **be subject to a judicial review**

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiatuntijat 18.12.2017

en **a judicial review may be requested**

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiiantuntijat
18.12.2017

en **may be appealed against**

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiiantuntijat
18.12.2017

**

saada lainvoima

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

Selite: Lainvoima = hallintoasiassa tehdyn päätöksen lopullisuus ja pysyvyys, jonka vuoksi viranomaisen tai tuomioistuimen ei saa käsitellä asiaa uudestaan eikä muuttaa päätöstä.

Viranomaisen ja hallintotuomioistuimen päätös on lainvoimainen, kun siihen ei voida enää hakea muutosta säännönmukaisin muutoksenhakukeinoin. Tämä johtuu siitä, että oikaisuvaatimuksen määräaika tai valitusajankaus on päättynyt tai siitä, että päätökseen ei saa vaatia oikaisua tai hakea muutosta valittamalla.

[Tieteen termipankki, [http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:lainvoima_\(hallinto-oikeus\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:lainvoima_(hallinto-oikeus)) (8.6.2018)]

Katso myös: *lainvoima*

sv **vinna laga kraft**

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden
808/2019

en **become final**

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Administrative Judicial Procedure Act
808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiiantuntijat 18.12.2017

**

salassa pidettävä asiakirja

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999; Valtioneuvoston asetusasiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa 1101/2019; Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019

Määritelmä: julkisuuslain perusteella salassa pidettävää tietoa sisältävä asiakirja

Selite: Salassapidon perusteista on säädetty laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 ja tietojen käsittelyä ohjaavat esimerkiksi tiedonhallintalaki, EU:n yleinen tietosuojasetus, tietosuojalaki sekä useat erityislait.

Viranomaisen asiakirjaan, jonka viranomaisen antaa asianosaiselle ja joka on salassa pidettävä toisen tai yleisen edun vuoksi, on tehtävä merkintä sen salassa pitämisestä. Salassapitomerkintä tehdään merkitsemällä asiakirjaan "SALASSA PIDETTÄVÄ" ja ruotsiksi "SEKRETESSBELAGD".

Salassa pidettäviin asiakirjoihin on on tiedonhallintalain 18 §:n nojalla tehtävä turvallisuusluokkaa koskeva merkintä, mikäli asiakirja tai siihen sisältyvä tieto on lain mukaan salassa pidettävä.

Turvallisuusluokiteltava tieto luokitellaan neliportaisesti:

TL IV KÄYTTÖ RAJOITETTU

TL III LUOTTAMUKSELLINEN

TL II SALAINEN

TL I ERITTÄIN SALAINEN

Turvallisuusluokan I asiakirjaan tehdään merkintä "ERITTÄIN SALAINEN", turvallisuusluokan II asiakirjaan merkintä "SALAINEN", turvallisuusluokan III asiakirjaan merkintä "LUOTTAMUKSELLINEN" ja turvallisuusluokan IV asiakirjaan merkintä "KÄYTTÖ RAJOITETTU". Mainitun merkinnän lisäksi voidaan käyttää merkintää "TL I", "TL II", "TL III" ja "TL IV".

Turvallisuusluokka merkitään ruotsiksi asiakirjoihin, jotka on laadittu ruotsinkielisinä tai käännetty ruotsiksi. Merkintä voidaan tehdä muulloinkin, jos viranomainen pitää sitä tarpeellisena. Turvallisuusluokan I asiakirjaan tehdään merkintä "YTTERST HEMLIG", turvallisuusluokan II asiakirjaan merkintä "HEMLIG", turvallisuusluokan III asiakirjaan merkintä "KONFIDENTIELL" ja turvallisuusluokan IV asiakirjaan merkintä "BEGRÄNSAD TILLGÅNG".

Jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusveloitteesta muuta johdu, turvallisuusluokitusmerkintää "ERITTÄIN SALAINEN" tai "YTTERST HEMLIG" vastaa englanninkielinen turvallisuusluokitusmerkintä "TOP SECRET" tai sitä vastaava muun kielinen merkintä; merkintää "SALAINEN" tai "HEMLIG" vastaa merkintä "SECRET" tai sitä vastaava muun kielinen merkintä; merkintää "LUOTTAMUKSELLINEN" tai "KONFIDENTIELL" vastaa merkintä "CONFIDENTIAL" tai sitä vastaava muun kielinen merkintä; merkintää "KÄYTTÖ RAJOITETTU" tai "BEGRÄNSAD TILLGÅNG" vastaa merkintä "RESTRICTED" tai sitä vastaava muun kielinen merkintä. [Valtioneuvoston asetus asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa 1101/2019]

Muuhun kuin lain mukaan salassa pidettävään asiakirjaan voidaan tietyin lakisääteisin perustein tehdä merkintä "HARKINNANVARAISESTI ANNETTAVA" ja ruotsiksi "UPPGES ENLIGT PRÖVNING". [Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999]

sv sekretessbelagd handling

Lähde: Slaf 2017

en non-disclosable document

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 2022

en secret document

Tyyli: hylättävä

en confidential document

Tyyli: hylättävä

Lisätieto: Vastineet secret document ja confidential document eivät sovellu käytettäväksi viranomaisen salassa pidettävien asiakirjojen yläkäsitteenä. Secret ja confidential ovat tietyt turvallisuusluokat kansallisissa ja kansainvälisissä turvallisuusluokituksissa.

**

salassapidon lakkaaminen

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999
Katso myös: *salassapidosta poikkeaminen*

sv upphörande av sekretess

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en expiration of the non-disclosure obligation

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en expiration of secrecy

Tyyli: sallittava

Lähde: VNK, kieliasiantuntija 23.1.2020

Lisätieto: Salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen (obligation to remain silent) liittyviä englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

en declassification

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

Lisätieto: Viittaa vain turvallisuusluokituksen poistamiseen.

**

salassapidosta poikkeaminen

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Lisätieto: Usein käytettyjä ilmaisuja tässä yhteydessä: salassapitovelvollisuuden estämättä, salassapitosäännösten estämättä

oikeus poiketa salassapitovelvoitteista

Lähde: Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 41 §

Konteksti: Varhaiskasvatuksen järjestäjällä ja tuottajalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta lapsen varhaiskasvatuksen järjestämiseksi ja tuottamiseksi välttämättömät tiedot lapsen huoltajilta, opetustoimen viranomaisilta, sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisilta, muilta varhaiskasvatus-, sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tuottajilta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiltä. [540/2018, 41 §]

Katso myös: *salassapitovelvoite, salassapitovelvollisuus*

sv undantag från sekretess

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999; Lag om småbarnspedagogik 540/2018, 41 §

en deviation from the non-disclosure obligation

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

Lisätieto: salassapitovelvollisuuden estämättä = notwithstanding the non-disclosure obligation [Act on the Administration of the Border Guard 577/2005]

salassapitosäännösten estämättä = notwithstanding (the) non-disclosure provisions [Act on Transport Services 320/2017]

en derogation from secrecy

Tyyli: sallittava

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

Lisätieto: Termien salassapito- ja vaihtolovelvollisuus (right to remain silent) englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitovelvollisuuteen ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

**

salassapitomerkintä

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Selite: 25 § Salassapito- ja luokitusmerkintä

Viranomaisen asiakirjaan, jonka viranomainen antaa asianosaiselle ja joka on salassa pidettävä toisen tai yleisen edun vuoksi, on tehtävä merkintä sen salassa pitämisestä. Asianosaiselle on annettava tieto hänen salassapitovelvollisuudestaan myös silloin, kun salassa pidettäviä tietoja annetaan suullisesti.

Merkintä voidaan tehdä muihinkin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin asiakirjoihin. Salassapitomerkintä tehdään merkitsemällä asiakirjaan "SALASSA PIDETTÄVÄ" ja ruotsiksi "SEKRETESSBELAGD". Merkinnästä tulee käydä ilmi, miltä osin asiakirja on salassa pidettävä ja mihin salassapito perustuu. Jos salassapito perustuu säännökseen, jossa on vahinkoedellytyslauseke, merkintä voidaan tehdä kuitenkin niin, että siitä ilmenee vain se säännös, johon salassapito perustuu. Kun asiakirjan tai siinä olevien tietojen salassapidolle ei enää ole perusteita, merkinnän poistamisesta tai muuttamisesta on tehtävä merkintä asiakirjaan, johon alkuperäinen merkintä on tehty. Merkinnän asianmukaisuus on tarkistettava viimeistään asiakirjaa ulkopuoliselle annettaessa. (9.8.2019/907)

Turvallisuusluokkaa koskevan merkinnän tekemisestä säädetään julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa. (9.8.2019/907)

[Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990621> (24.1.2020)]

Lisätieto: Salassapitomerkintää ei tule sekoittaa luokitusmerkintään (turvallisuusluokkia koskeva merkintä).

Konteksti: Viranomaisen asiakirjaan, jonka viranomainen antaa asianosaiselle ja joka on salassa pidettävä toisen tai yleisen edun vuoksi, on tehtävä merkintä sen salassa pitämisestä. [621/1999]

Katso myös: *salassa pidettävä asiakirja, luokitusmerkintä*

sv [anteckning om sekretess](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [non-disclosure marking](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en [stamp of secrecy](#)

Tyyli: sallittava

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

Lisätieto: Stamp-termin sijasta suositetaan marking-termiä, joka on tavallinen kansainvälisissä tietoturvasopimuksissa ja EU-säännöksissä.

Secrecy-termin sijasta suositetaan non-disclosure -termiä aiemmasta linjasta poiketen. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

**

salassapitovelvoite

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Määritelmä: velvollisuus olla paljastamatta tietoa

Lisätieto: Viranomaisen asiakirja on pidettävä salassa, jos se tässä tai muussa laissa on säädetty salassa pidettäväksi tai jos viranomainen lain nojalla on määrännyt sen salassa pidettäväksi taikka jos se sisältää tietoja, joista on lailla säädetty vaitiolo-velvollisuus. Salassa pidettävää viranomaisen asiakirjaa tai sen kopiota tai tulostetta siitä ei saa näyttää eikä luovuttaa sivulliselle eikä antaa sitä teknisen käyttöyhteyden avulla tai muulla tavalla sivullisen nähtäväksi tai käytettäväksi. [Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 6 luku (20.1.2020)]

Katso myös: *hyväksikäyttökielto, vaitiolo-velvollisuus, salassapitosäännös*

salassapitovelvollisuus

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

sv [skyldighet att iakttä sekretess](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

sv [sekretessplikt](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [non-disclosure obligation](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

Lisätieto: salassapitovelvollisuuden estämättä = notwithstanding the non-disclosure obligation [Act on the Administration of the Border Guard 577/2005]

salassapitosäännösten estämättä = notwithstanding (the) non-disclosure provisions [Act on Transport Services 320/2017]

en **obligation of non-disclosure**

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en **obligation not to disclose**

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en **secrecy obligation**

Tyyli: sallittava

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

Lisätieto: Termien salassapito- ja vaitiovelvollisuus englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitovelvollisuuksiin ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa.

Termiä non-disclosure obligation käytettiin aiemmin vaitiovelvollisuuden yhtenä vastineena, mutta nyt aiemmista vastineista obligation to remain silent on termin uusi suositettava ja selkeä vastine. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

Katso myös: *obligation to remain silent* (vaitiovelvollisuus), *non-disclosure provision*

**

selvittämisvelvollisuus

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Konteksti: 31 § Selvittämisvelvollisuus

Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. [434/2003]

sv **utredningsskyldighet**

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en **examination duty**

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

selvityspyyntö

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

Konteksti: 32 § Selvityspyyntö

Lausuntoa tai muuta selvitystä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä. [434/2003]

sv begäran om utredning

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en request for evidence

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

suullinen todistelu

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

Selite: Hallintoasiassa voidaan erityisestä syystä kuulla todistajaa vakuutuksen nojalla tai suullisesti asianosaista. Suullinen todistelu hallintoasian käsittelyssä on aika harvinaista. Yleensä päätöksenteko pohjautuu kirjalliseen aineistoon. Hallintoasioissa näyttö nimittäin sisältyy useimmiten erilaisiin asiakirjoihin eikä suullisiin todisteisiin. [Minilex, <https://www.minilex.fi/a/suullinen-todistelu-hallintoasiassa-on-harvinaista> (10.2.2023)]

Konteksti: Erityisestä syystä hallintoasiassa voidaan kuulla todistajaa vakuutuksen nojalla sekä suullisesti asianosaista. [434/2003]

sv muntlig bevisning

Lähde: Förvaltningslag (434/2003); Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019)

en taking oral evidence

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en taking of oral evidence

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

**

taltiokappale

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv liggarexemplar

Lähde: Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en archival copy

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

tavanomainen asiakirjapyyntö

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Selite: Tavanomaisena asiakirjapyyntönä pidetään sellaisen muun kuin 2 momentissa tarkoitetun asiakirjan antamista, joka on kokonaan julkinen tai josta salassa pidettävät osat ovat vaivatta poistettavissa. [621/1999]

sv sedvanlig begäran om en handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en ordinary request for access to a document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

Konteksti: Ordinary requests for access to a document are deemed to be requests for access to a document other than one referred to in subsection 2, that is fully public or from which the secret parts can be deleted without difficulty. [621/1999]

**

tehtävään nimitetty virkamies

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv den tjänsteman som har blivit utnämnd till en uppgift

en public official appointed to a duty

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

tiedoksianto

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

Määritelmä: viranomainen saattaa hallintopäätöksen tai tuomioistuimen ratkaisun taikka muun asiakirjan asianosaisen tai muun henkilön tietoon kirjeellä tai todisteellisesti taikka muutoin erityisessä menettelyssä [Tieteen termipankki, <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:tiedoksianto> (8.6.2018)]

Katso myös: *haastetiedoksianto*

sv delgivning

Lähde: Förvaltningslag 434/2008; Slaf 2017

Esimerkki: sijaistiedoksianto = mellanhandsdelgivning

sähköinen tiedoksianto = elektronisk delgivning

tavallinen tiedoksianto = vanlig delgivning

todisteellinen tiedoksianto = bevislig delgivning

yleistiedoksianto = offentlig delgivning

[Slaf 2017]

haastetiedoksianto = stämningsdelgivning [434/2008]

en service

Tyyli: suositettava

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

Määritelmä: the formal delivery of a document such as a writ or summons [Oxford Dictionary of English]

Lisätieto: In European Union Law, the terms 'notification' and 'service' were to some extent used interchangeably, but 'service' is now preferred.

[IATE: Rules of Procedure of the Court of Justice, OJ 2012 L 265 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:265:0001:0042:EN:PDF>]

Esimerkki: tavallinen tiedoksianto = standard service
todisteellinen tiedoksianto = verifiable service
yleistiedoksianto = service by publication
haastetiedoksianto = service effected by a process server
sähköinen tiedoksianto = service by electronic means
[434/2003]

en notification

Tyyli: EU-kielenkäytössä, sallittava

Lisätieto: In European Union Law, the terms 'notification' and 'service' were to some extent used interchangeably, but 'service' is now preferred. [IATE: Rules of Procedure of the Court of Justice, OJ 2012 L 265, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:265:0001:0042:EN:PDF>]

Vrt. tiedonanto (communication) ja ilmoitus (notification, EU-kielenkäytössä). Ks. esim.:
https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/index.cfm?fuseaction=list&coteld=1&documentType=COMMUNICATION_FROM_COMMISSION_TO_INST&version=ALL&language=fi ja <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/fi/about-the-20151535/the-notification-procedure-in-brief1/>

**

tiedon antaminen asiakirjasta

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

sv utlämnande av uppgifter ur en handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en granting access to a document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

**

tiedonsaanti julkisesta asiakirjasta

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

oikeus saada tietoa julkisesta asiakirjasta

Lähde: Oikeus.fi, <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/oikeussaadatietoa.html> (10.2.2023)

Katso myös: *tiedonsaantioikeus*

sv rätt att ta del av en offentlig handling

en access to a document in the public domain

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

**

tiedonsaanti salassa pidettävästä asiakirjasta

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Katso myös: *salassa pidettävä asiakirja*

sv rätt att ta del av en sekretessbelagd handling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [access to a non-disclosable document](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en [access to a secret document](#)

Tyyli: sallittava

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

Lisätieto: Salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen (obligation to remain silent) liittyviä englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

**

tiedonsaantioikeus

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

oikeus saada tietoa

Lähde: Oikeus.fi, <https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/oikeussaadatietoa.html> (10.2.2023)

sv [rätt till information](#)

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv [rätt att få information](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

sv [rätt att få uppgifter](#)

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en [right of access to information](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en [right to obtain information](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019, tarkistettu käännös 2020

Konteksti: Right of an administrative court to obtain information

An administrative court shall be entitled to obtain from an authority, on request and free of charge, all of the information and documents that are essential for deciding a matter, notwithstanding secrecy provisions. [Administrative Judicial Procedure Act 808/2019, tarkistettu käännös 2020]

**

toimittaminen

Lähde: Hallintolaki (434/2003)
Konteksti: Jos asiakirjan toimittamiselle on asetettu määräaika, lähettäjän on huolehdittava siitä, että asiakirja saapuu viranomaiseen määräajassa. [434/2003, 17 §]

sv inlämnande

Lisätieto: asiakirjan toimittaminen - inlämnande av en handling [434/2003]

Toimittaminen käännetään usein ruotsiksi verbillä.

Lämna (in), sända, skicka, ge in i fråga om handlingar, uppgifter och liknande. Ge in anger inte sättet, och är därför rätt användbart. [Slaf 2017]

toimittaa asiakirja = ge in en handling

toimittaa tiedoksianto = verkställa delgivning

toimittaa katselmus = förrätta syn

toimittaa kuuleminen = verkställa hörande
[434/2003]

Konteksti: Om det har bestämts en tidsfrist för inlämnande av handlingen, skall avsändaren se till att handlingen kommer in till myndigheten inom tidsfristen. [434/2003, 17 §]

en submission

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat
18.12.2017

**

toimituskirja

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Selite: 1. Oikeustiede: viranomaisen suorittamastaan virkatoimesta yksityiselle henkilölle antama asiakirja, usein pöytäkirjanote

2. Jostakin toimituksesta laadittu asiakirja.

Esimerkiksi: Toimituskirjan lunastus. Perinnönjaosta laadittu toimituskirja.
[<https://www.suomisanakirja.fi/toimituskirja>]

Konteksti: 52 § Korjaamisasian vireilletulo ja käsittely

Viranomainen käsittelee korjaamisasian omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatuksesta. Aloite on tehtävä tai vaatimus virheen korjaamiseksi on esitettävä viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä.

Asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta.

Asia- tai kirjoitusvirheen korjaamisesta on tehtävä merkintä alkuperäisen päätöksen taltiokappaleeseen tai viranomaisen käytössä olevaan tietojärjestelmään. Uusi tai korjattu toimituskirja on annettava asianosaiselle maksutta. [Hallintolaki 434/2003]

Konteksti: 13 § Asianosaisille annetaan toimituskirjana jäljennös kärjäoikeuden tuomiosta.

Kärjäoikeuden tuomion jäljennöksen todistaa oikeaksi puheenjohtaja, lainoppinut jäsen tai tehtävään määrätty virkamies.

[Laki oikeudenkäymiskaaren muuttamisesta 165/1998]

sv expedition

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

Konteksti: 13 § Parterna ges som expedition en kopia av tingsrättens dom.
Kopian av tingsrättens dom skall bestyrkas av ordföranden, en lagfaren medlem eller en därtill förordnad tjänsteman. [434/2003]

en document

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

Lisätieto: Toimituskirjan vastineeksi on lain käännöksessä sovittu document, joka on muissa konteksteissa asiakirjaa yleisesti tarkoittava, laajempi termi. Jos kontekstissa on selvää, millaisesta toimituskirjasta on kyse, tarkempi kuvaus voi myös käydä käännökseksi, esim. Lakikelen sanakirjan copy of a decision tai copy/duplicate of a judgment.

en instrument

Lähde: Black's Law Dictionary; VNK, kieliasiantuntija 23.1.2020

**

päätös jättää asia tutkimatta

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

tutkimattajättämispäätös

Selite: Tuomioistuin voi erinäisissä tilanteissa riita-asiassa tehdä tutkimattajättämispäätöksen, jolla tuomioistuin lopettaa kanteen tutkimisen. Tutkimattajättämispäätöksen seurauksena kanteen vireilläolo tuomioistuimessa lakkaa. [Minilex, <https://www.minilex.fi/a/kanteen-tutkimatta-j%C3%A4tt%C3%A4minen> (10.2.2023)]

sv beslut om att avvisa ett ärende

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

sv beslut om att ett ärende avvisas

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

Lisätieto: jättää tutkimatta/tutkittavaksi ottamatta = avvisa (utan prövning); lämna utan prövning; inte ta upp till prövning (uttrycken används när någon formell förutsättning för t.ex. en rättegång saknas) [Slaf 2017]

en decision about the inadmissibility of a matter

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en decision to rule a matter inadmissible

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en [ruling of inadmissibility](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

**

tutkimusvirka

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)
Selite: Tutkimusviroilla tarkoitetaan tutkijaprofessorin, vanhemman ja nuoremman tutkijan sekä tutkimusassistentin virkoja. [HE 188/1991]

sv [forskartjänst](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en [research post based on public-service employment relationship](#)

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

työsopimussuhteinen tehtävä

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv [uppgift i arbetsavtalsförhållande](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994
Lisätieto: työsopimussuhteinen: anställd i arbetsavtalsförhållande, anställd genom arbetsavtal, anställd med arbetsavtal [Slaf 2017]

en [position based on an employment contract](#)

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

vaatia oikaisua

Lähde: Hallintolaki (434/2003) 46.1 §

sv [begära omprövning](#)

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 46.1 §

en [request an administrative review](#)

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 46.1

**

vaatimus

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Määritelmä: tuomioistuimelle kohdistettu pyyntö ratkaisusta tai toimenpiteestä [Tuomioistuinsanasto 2001]

sv [yrkande](#)

Lähde: Förvaltningslag (434/2003); Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019; Slaf 2017; Tuomioistuinsanasto 2001

Lisätieto: Hallintolaissa esiintyy vaatimus-sana myös yleisessä merkityksessä, jolloin käännös voi olla esim. krav: krav på gott språkbruk (9 §) , krav på god förvaltning (53 c §).

Esimerkki: asianosaisen vaatimuksesta = på yrkande av en part, på partens yrkande oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus = ett yrkande om ersättning för rättegångskostnader [Slaf 2017]

sv [anspråk](#)

Lähde: Slaf 2017; Tuomioistuinsanasto 2001

en [claim](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

[vaitiolovelvollisuudesta poikkeaminen ja sen lakkaaminen](#)

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
Katso myös: *vaitiolovelvollisuus*

sv [undantag i fråga om tystnadsplikt och upphörande av tystnadsplikt](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [deviation from and expiration of non-disclosure obligation](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en [application to the duty of non-disclosure](#)

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

**

[vaitiolovelvollisuus](#)

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Määritelmä: lakiin perustuva kieltä ilmaista salassa pidettävä tieto sivulliselle esimerkiksi kertomalla tai puhumalla siitä

Konteksti: Viranomaisen palveluksessa oleva samoin kuin luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan viranomaisessa toimiessaan tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun toiminta viranomaisessa tai tehtävän hoitaminen viranomaisen lukuun on päättynyt. [621/1999]

Katso myös: *salassapitovelvollisuus*

sv [tystnadsplikt](#)

Lähde: Slaf 2017

Selite: Tystnadsplikt innebär skuldighet att hemlighållaviss kunskap eller vissa handlingar.

Katso myös: *sekretessplikt*

en [obligation to remain silent](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: VNK, kieliasiantuntija 10.2.2023

en **non-disclosure obligation**

Tyyli: hylättävä

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

Lisätieto: Non-disclosure obligation on salassapitovelvollisuuden vastine.

Termien salassapito- ja vaitiovelvollisuus englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Termejä non-disclosure obligation tai obligation of non-disclosure käytettiin aiemmin vaitiovelvollisuuden vastineina, mutta nyt ne ovat salassapitovelvollisuuden vastineita. Vaitiovelvollisuuden kohdalla obligation to remain silent on termin uusi suositettava ja selkeä vastine.

Suomessa salassapitovelvollisuuksiin ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa.
[Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

Katso myös: *non-disclosure obligation* (salassapitovelvollisuus)

**

vakiintunut hallintokäytäntö

Lähde: Mäenpää: Hallinto-oikeus, Talentum, v. 2003, s. 179

Konteksti: Hallintotoiminnassa ei ole sanottavasti merkitystä maan tavalla, joka yleisissä tuomioistuimissa rinnastetaan oikeuslähteenä lakiin (OK 1:11). Maan tapaan voidaan ehkä osittain rinnastaa vakiintunut hallintokäytäntö. Tosin sen itsenäinen oikeudellinen sitovuus on vähäinen, koska hallinnon on pystyttävä joustavasti mukautumaan muuttuviin olosuhteisiin. Vakiintuneella hallintokäytännöllä saattaa silti olla merkitystä varsinkin yhdenvertaisuusperiaatteen soveltamisen yhteydessä. Vakiintuneesta ratkaisulinjasta perusteettomasti poikkeava yksittäinen päätös voi nimittäin sisältää epäyhdenvertaisen kohtelun mahdollisuuden. Vakiintunut käytäntö ei kuitenkaan ole pätevä peruste poiketa laista. [Mäenpää: Hallinto-oikeus, Talentum, v. 2003, s. 179]

sv **etablerad förvaltningspraxis**

Lähde: Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av utlänningslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 114/2022 rd)

en **consistent administrative practice**

Lähde: Judgment of the Court in Case C 528/15: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:62015CJ0528&from=FI> (27.6.2018)

**

valittaa

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 13 §

sv **överklaga**

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Genom besvär.

Esimerkki: Överklaga, vid behov med preciseringen genom besvär, rekommenderas i första hand:

päätöksestä voidaan valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen = beslutet får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen (genom besvär)

ennakkoratkaisusta ei saa valittaa = ett förhandsavgörande får inte överklagas (genom besvär)

uhkasakon asettamista koskevasta päätöksestä ei saa erikseen valittaa (detta innebär att eventuella besvär får anföras endast i samband med huvudsaken) = över beslutet om föreläggande av

vite får besvär inte anföras separat, beslutet om föreläggande av vite får inte överklagas genom separata besvär

Ett besvärsförbud hindrar inte nödvändigtvis användningen av andra rättsmedel, därför är det ibland viktigt att understryka att ändring inte får sökas genom besvär:

päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla = i beslutet får ändring inte sökas genom besvär

Ibland finns det skäl att vara försiktig så att överklagande inte förväxlas med klagan. Om klagan och besvär behandlas i samma text, kan det med andra ord vara nödvändigt att undvika konstruktioner med överklaga:

Pakkokeinoja koskevasta päätöksestä ei saa valittaa. Päätöksestä saa kuitenkin kannella ilman määräaikaa. = Besvär får inte anföras över ett beslut om tvångsmedel. Klagan över beslutet

får dock anföras/ Däremot får klagan över beslutet anföras utan tidsfrist.

sv anför besvär

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 13 §; Förvaltningslag 434/2003, 46 §

Lisätieto: valittaa jstk = anför besvär över ngt

sv söka ändring genom besvär

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: söka ändring = *hakea muutosta*

sv besvara sig

Tyyli: hylättävä

Lähde: Slaf 2017

en request a judicial review

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 46

en appeal

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 46

Lisätieto: valittaa jstk = appeal against sg

**

valitus

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Määritelmä: muutoksenhakukeino tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen lainvoimaa vailla olevaan ratkaisuun [Tuomioistuinsanasto 2001]

Katso myös: *valittaa, muutoksenhaku*

sv [besvär](#)

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003

Lisätieto: Besvär är ett rättsmedel för sökande av ändring i ett icke-lagakraftvunnet avgörande av en domstol eller förvaltningsmyndighet. Observera att grundformen på svenska alltid är plural. Besvär ska alltid anföras inom en viss tid, annars vinner avgörandet laga kraft. I vissa fall måste man ha besvärstillstånd för att få anföras besvär. Valitus avser ofta också den konkreta skrivelsen med överklagandet (besvärsskriften).
valitus hyväksytään = besvären godkänns/bifalls
valitus hylätään = besvären förkastas/avslås
valituslupahakemus hylätään = ansökan om besvärstillstånd avslås
valitukseen vastaaminen = bemötande (av besvär), bemöta besvär
tuomioistuim on tutkinut valituksen = domstolen har prövat besvären
valitus jätetään tutkittavaksi ottamatta = besvären avvisas (utan prövning); besvären lämnas utan prövning; besvären tas inte upp till prövning

en [request for a judicial review](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003

en [appeal](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

**

valitusaika

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 13 §; Hallintolaki 434/2003
Katso myös: *muutoksenhaku aika, valitus*

sv [besvärstid](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättgång i förvaltningsärenden 808/2019, 13 §; Förvaltningslag 434/2003

sv [tidsfrist för överklagande](#)

Lähde: Slaf 2017

sv [tid för överklagande](#)

Lähde: Slaf 2017

en [appeal period](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

en [time allowed for appeal](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 18.12.2017

en [judicial review period](#)

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 18.1.2019

en [time allowed for judicial review](#)

Lähde: VNK kieliasantuntijat 18.1.2019

**

valituskelpoinen

Lähde: Hallintolaki 434/2003

sv överklagbar

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Domar och beslut som får överklagas är överklagbara.

en eligible for appeal

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 18.12.2017

en appeal may be made against

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 18.12.2017

en eligible for review by appeal

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 10.2.2023

en eligible for judicial review

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 10.2.2023

**

valituskelpoisuus

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 6 §

sv överklagbarhet

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 6 §

en eligibility for appeal

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 18.12.2017

en eligibility for review by appeal

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 18.12.2017

en eligibility for judicial review

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 10.2.2023

**

valituskelvottomuus

Lähde: Hallintolaki (434/2003), 48 §

sv oöverklagbarhet

Lähde: Förvaltningslag (434/2003), 48 §

en ineligibility for appeal

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003), section 48

en [non-appealability](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en [ineligibility for judicial review](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

**

valituskielto

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 86 §; Hallintolaki 434/2003
Katso myös: *muutoksenhakukielto*

sv [besvärsförbud](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 86 §

en [prohibition of appeal](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act (808/2019)

en [prohibition of judicial review](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

**

valituskirjelmä

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 47 §

sv [besvärsskrift](#)

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003

en [appeal document](#)

Lähde: Tuomioistuinsanasto 2001; Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

valituslupa

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

sv [besvärstillstånd](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

Lisätieto: Den som vill anföra besvär hos högsta domstolen eller högsta förvaltningsdomstolen måste först ansöka om besvärstillstånd. I Sverige kallas det tillstånd som krävs för att högre domstolar ska ta upp mål till prövning prövningstillstånd.

en [leave to appeal](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

**

valitusoikeus

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoosiosissa 808/2019

sv [besvärsrätt](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

sv [rätt att överklaga](#)

Lähde: Slaf 2017

en [right of appeal](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019

en [right to judicial review](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

**

valitusosoitus

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 47 §

Konteksti: 47 § Valitusosoitus

Päätökseen, johon saa hakea muutosta valittamalla, on liitettävä valitusosoitus. Siinä on mainittava:

- 1) valitusviranomainen;
- 2) viranomainen, jolle valituskirjelmä on toimitettava; sekä
- 3) valitusaika ja mistä se lasketaan.

Valitusosoituksessa on selostettava vaatimukset valituskirjelmän sisällöstä ja liitteistä sekä valituksen perille toimittamisesta. [434/2003]

sv [besvärsanvisning](#)

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003, 47 §

Lisätieto: I informativa texter där det inte krävs att man följer lagens terminologi kan man använda klargörande omskrivningar, t.ex. information/anvisningar/upplysningar/underrättelse om hur man överklagar eller om hur beslutet/domen får överklagas, eller enbart rubriken "Hur man överklagar".

sv [besvärundervisning](#)

Tyyli: hylättävä

Lähde: Slaf 2017

en [appeal instructions](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 47; Tuomioistuinsanasto 2001; Kuntasanasto 2013/2021

en [instructions for appeal](#)

Lähde: Kuntasanasto 2013/2021

en [instructions for requesting a judicial review](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 47; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017; Kuntasanasto 2013/2021

**

vallitsemaansa tuloa tai varallisuutta

Lähde: Hallintolaki 434/2003

sv inkomst eller förmögenhet som någon råder över

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en income or assets administered by someone

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

valtion omistajavalta

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

Selite: Valtion omistajavallan käytöllä ymmärretään laajasti ottaen kaikkea sitä päätöksentekoa, joka kuuluu valtion omistusten hallinnointiin. [Eilavaara, Pertti (1997): Lausuntopyyntö 24.10.1997; https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/16069/Valtioneuvoston%20j%C3%A4senen%20virkatomien%20lainvastaisuudesta_1997%20%281%29%20vp%20%20%28ptk%2074_1997%20vp%29.pdf?sequence=1 (11.6.2018)]

sv statens ägarmakt

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en State's owner authority

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

valtion talousarviossa eriteltävä virka

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv tjänst som specificeras i statsbudgeten

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en office specified in the Budget

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

käsittelyn viivytyksettömyys

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Konteksti: 23 § Käsittelyn viivytyksettömyys
Asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. [434/2003]

sv behandling utan dröjsmål

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en consideration without delay

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003

**

viran haettavaksi julistaminen

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994
Katso myös: *julistaa virka haettavaksi*

sv ledigförklarande av en tjänst

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 10.2.2023
Lisätieto: Ilmaisu käännetään usein ruotsiksi verbillä: julistaa virka haettavaksi = förklara en tjänst ledig, ledigförklara en tjänst, utlysa en tjänst [Slaf 2017]

en declaring an office open for application

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

viran hakumenettely

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv ansökningsförfarande för en tjänst

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en application procedure of an office

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

viran nimike

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv benämning på en tjänst

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en title of an office

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

viran tehtävät

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv uppgifter som hör till en tjänst

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en duties of an office

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

viranomaisen asiakirja

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
Konteksti: Viranomaisen hallussa oleva asiakirja, jonka viranomainen tai sen palveluksessa oleva on laatinut taikka joka on toimitettu viranomaiselle asian käsittelyä varten tai muuten sen toimialaan tai tehtäviin kuuluvassa asiassa. Viranomaisen laatimana pidetään myös asiakirjaa, joka on laadittu viranomaisen antaman toimeksiannon johdosta, ja viranomaiselle toimitettuna asiakirjana asiakirjaa, joka on annettu viranomaisen toimeksiannosta tai muuten sen lukuun toimivalle toimeksiantotehtävän suorittamista varten. [621/1999]

sv myndighetshandling

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en official document

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)
Konteksti: An official document is defined as a document in the possession of an authority and prepared by an authority or a person in the service of an authority, or a document delivered to an authority for the consideration of a matter or otherwise in connection with a matter within the competence or duties of the authority. In addition, a document is deemed to be prepared by an authority if it has been commissioned by the authority; and a document is deemed to have been delivered to an authority if it has been given to a person commissioned by the authority or otherwise acting on its behalf for the performance of the commission. [621/1999]

**

viranomaisen tiedonantovelvollisuus

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Konteksti: Viranomaisen on, jollei salassapitosäännöksistä muuta johdu, pidettävä saatavissa asiakirjoja, joista selviävät tiedot:

- 1) lainsäädännön uudistamista koskevan työn käynnistämisestä, sitä koskevasta toimeksiannosta, asetetusta määräajasta sekä valmistelusta vastaavasta henkilöstä;
- 2) valmisteilla olevista yleisesti merkittäviä kysymyksiä koskevista suunnitelmista, selvityksistä ja ratkaisuksista.

Viranomaisen on pyydetäessä annettava suullisesti tai muulla sopivalla tavalla tietoja 1 momentissa mainittujen asioiden käsittelyvaiheesta, esillä olevista vaihtoehdoista ja niiden vaikutusten arvioinneista sekä asiaan liittyvistä yksilöiden ja yhteisöjen vaikutusmahdollisuuksista.

[621/1999]

sv myndigheternas skyldighet att lämna ut uppgifter

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en duty of authorities to provide access to information

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)
Konteksti: (1) Unless otherwise follows from the secrecy provisions, an authority shall keep available the documents which contain information on (1) the initiation of a legislative reform project, a commission relating to the same, a deadline set and the person in charge of the drafting; and (2) plans, accounts and decisions on pending matters of general importance. (2) When requested to do so, the authority shall, orally or by other suitable means, provide access to information on the stage of consideration, alternatives and impact assessments relating to matters referred to in subsection 1, as

well as on the opportunities of private individuals and corporations to exercise an influence on the matters. [621/1999]

**

viranomaisen toiminnan julkisuus

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

sv [offentlighet i myndigheternas verksamhet](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999

en [openness of government activities](#)

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999)

**

viranomaistoiminta

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv [myndighetsverksamhet](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

sv [myndigheternas verksamhet](#)

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, lain nimi

en [official activities](#)

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

en [government activities](#)

Lähde: Act on the Openness of Government Activities (621/1999), lain nimi

**

virantäyttöä koskevat menettelyt

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

virantäyttömenettely

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994);

HE 298/2014, Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion virkamieslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

sv [tillsättningsförfarande](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

sv [tjänstetillsättningsförfarande](#)

Lähde: RP 298/2014 rd, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av statstjänstemannalagen och av vissa lagar som har samband med den, <https://www.edilex.fi/he/sv20140298.pdf> (10.1.2020)

en [appointments procedure](#)

Tyyli: suositettava

Lähde: VNK, kieliassiantuntija 14.1.2020

en [recruitment procedure](#)

Lähde: VNK, kieliassiantuntija 14.1.2020

Konteksti: "That cannot be so in the case of a vacancy notice published in the context of a recruitment procedure laid down in the Staff Regulations.."
"Henkilöstösääntöjen mukaisessa virantäyttömenettelyssä..."
[EU-tuomioistuimen ratkaisuehdotus, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:61999CC0174&from=EL> (10.1.2020)]

**

viranomaisen toimivalta

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Lisätieto: Julkisia viranomaisia ovat valtio ja sen laitokset, hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät, kunnat, kuntayhtymät sekä Ahvenanmaan maakunta ja sen virastot. [Tilastokeskus, lisäen hyvinvointialueet ja -yhtymät]

Viranomaisilla tarkoitetaan julkisuuslain mukaan valtion hallintoviranomaisia sekä muita valtion virastoja ja laitoksia, tuomioistuimia ja muita lainkäyttöelimiä, valtion liikelaitoksia, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisia sekä kunnallisia viranomaisia, Suomen Pankkia mukaan lukien Rahoitustarkastus, Kansaneläkelaitosta sekä muita itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia, eduskunnan virastoja ja laitoksia, Ahvenanmaan maakunnan viranomaisia niiden huolehtiessa valtakunnan viranomaisille kuuluvista tehtävistä maakunnassa.

viraston toimivalta

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

Lisätieto: Virasto on viranomaisena toimiva laitos.

sv [myndighetens behörighet](#)

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

sv [ämbetsverks behörighet](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en [authority's competence](#)

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003

en [agency's competence](#)

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

viraston yhteinen virka

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

sv [gemensam tjänst inom ämbetsverket](#)

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en [shared office of an agency](#)

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

asian vireille panemiseksi tarkoitettu asiakirja

Lähde: Hallintolaki (434/2003)
Selite: Hallintoasia tulee vireille, kun asian vireille panemiseksi tarkoitettu asiakirja on saapunut toimivaltaiseen viranomaiseen tai kun asia on sille suullisen vireillepanon yhteydessä esitetty ja käsittelyn aloittamiseksi tarvittavat tiedot on kirjattu. [434/2003, 20 §]

sv handling som avser att inleda ett ärende

Lähde: Kommunförbundet, <https://www.kommunforbundet.fi/juridik/beslutsfattande-i-kommunen/tidpunkt-inledande-av-ett-arende> (10.2.2023)
Selite: Ett förvaltningsärende har inletts när den handling som avser detta har kommit in till en behörig myndighet eller när ett ärende som får inledas muntligen har framförts för myndigheten och de uppgifter som behövs för att behandlingen av ärendet skall kunna påbörjas har registrerats. [434/2003, 20 §]

en document signifying the filing of a matter

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

vireillepano

Lähde: Hallintolaki (434/2003)
Konteksti: 19 § Asian vireillepano
Asia pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla vaatimukset perusteineen. Viranomaisen suostumuksella asian saa panna vireille myös suullisesti. [434/2003]

sv inledande

Lähde: Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en filing

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

vireilletulo

Lähde: Hallintolaki (434/2003)
Konteksti: 20 § Asian vireilletulo
Hallintoasia tulee vireille, kun asian vireille panemiseksi tarkoitettu asiakirja on saapunut toimivaltaiseen viranomaiseen tai kun asia on sille suullisen vireillepanon yhteydessä esitetty ja käsittelyn aloittamiseksi tarvittavat tiedot on kirjattu. [434/2003]

sv tidpunkt för inledande

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en pendency

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

en **become pending**

Kielioppi: verbi

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

Esimerkki: hetki jolloin vireilläolo alkaa - the moment of becoming pending

**

virkaan nimitetty virkamies

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv **tjänsteman som utnämnts till en tjänst**

en **public official appointed to an office**

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

virka-apu

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Määritelmä: viranomaisen toiminta, jossa se avustaa toista viranomaista käyttämällä toimivaltaansa niin, että apua saava viranomainen pystyy toteuttamaan sen toimivaltaan kuuluvan tehtävän [Tieteen termipankki, <http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:virka-apu> (8.6.2018)]

sv **handräckning**

Lähde: Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019; Slaf 2017

Lisätieto: Man ger eller lämnar någon handräckning.

en **executive assistance**

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003)

en **administrative assistance**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

virka-asema

Lähde: Valtion virkamieslaki (750/1994)

Selite: 1) julkista valtaa käyttävien henkilöiden asettaminen järjestykseen
2) olla virassa; velvollisuus toteuttaa virkatehtävät lainsäädännön puitteissa [Mitä eroa on virkavelvollisuuden rikkomisella ja virka-aseman väärinkäytöllä?, opinnäytetyö, Saara Mikkilä]

sv **tjänsteställning**

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en **position**

Lisätieto: VNK kieliassiantuntija 2018

Lisätieto: Esimerkiksi
virka-asemansa perusteella - based on the position as a public official [750/1994, 26 §];
jos virka-aseman tason mukaan - esim. based on the seniority of the position; based
on offices of similar seniority [750/1994, 26 §]
[Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 10.2.2023]

en official position

Lähde: VNK kieliassiantuntija 2018

en public office

Lähde: VNK kieliassiantuntija 2018

**

virkasuhteen irtisanominen

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

Selite: Virkasuhde voidaan molemmin puolin irtisanoa päättämään tietyn irtisanomisajan
kuluttua tai, jos niin on sovittu tai laissa erikseen säädetty, irtisanomisaikaa
noudattamatta. [750/1994]

Katso myös: *virkasuhteen päättäminen*

sv uppsägning av ett tjänsteförhållande

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en termination of a public-service employment relationship by notice

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen
(State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

Lisätieto: Virkasuhteen päättäminen niin, että kumpi tahansa osapuoli tekee irtisanomisen.
Termination by/with notice.

Katso myös: *termination of a public-service employment relationship*

en resigning from a public-service employment relationship

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen
(State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

Lisätieto: Irtisanoutuminen virkamiehen toimesta.

en giving a public official notice of termination

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen
(State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

Lisätieto: Viranomaisen tehdessä irtisanomisen. Mahdollinen ilmaisu myös: dismissing a public
official by giving notice of termination. Give notice -ilmaisua saatetaan käyttää myös
työntekijän irtisanoutuessa (I gave my notice).

**

virkasuhteen päättäminen

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

Selite: Virkasuhde voidaan päättää 1) irtisanomalla, jolloin tavallisesti noudatetaan
irtisanomisaikaa, tai 2) purkamalla, joka voi tapahtua välittömästi ilman

irtisanomisaikaa.

Virkasuhteen päättymisen voi tarkoittaa virkamiehen irtisanoutumista itse, eläköitymistä, määräaikaisuuden päättymistä [...]. [Valtion virkamieslaki 750/1994, 7 luku]

Katso myös: virkasuhteen irtisanominen, virkasuhteen purkamisoikeus

sv avslutande av ett tjänsteförhållande

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en termination of a public-service employment relationship

Tyyli: suositettava

Lähde: VNK, kieliasantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

vir kavakuutus

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv tjänsteförsäkr an

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en affirmation of office

Tyyli: suositettava

Lähde: Minister's Handbook 2019: How the Finnish Government works, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-662-4> (10.2.2023)]

Selite: Before assuming their duties, ministers are required to take an oath of office or make an equivalent affirmation of office, and also to make a judicial affirmation if they have not previously done so. The minister may choose either to take an oath of office or make an affirmation of office, irrespective of any affiliation with a religious community. [Minister's Handbook 2019: How the Finnish Government works, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-662-4> (10.2.2023)]

The newly appointed Government then convenes into a constitutive session. At the beginning of the session, the ministers take an oath of office, or make an affirmation of office and take a judicial oath, if they have not yet done so. The constitutive session decides on the division of responsibilities among the ministers working in the same ministry, the composition of the statutory ministerial committees, and who will deputise for the Prime Minister and other ministers. [Government, <https://valtioneuvosto.fi/en/-/10616/nain-uusi-hallitus-nimitetaan> (10.2.2023)]

en declaration of office

Tyyli: hylättävä

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasantuntijat 2018/2023, verraten vanhaan virkamieslain käännökseen (State Civil Servants Act -> Act on Public Officials in Central Government 750/1994)

**

vir kavala

Lähde: Valtion virkamieslaki 750/1994

sv tjänsteed

Lähde: Statstjänstemannalag 750/1994

en oath of office

Lähde: Minister's Handbook 2019: How the Finnish Government works, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-662-4> (10.2.2023)

Selite: Before assuming their duties, ministers are required to take an oath of office or make an equivalent affirmation of office, and also to make a judicial affirmation if they have not previously done so. The minister may choose either to take an oath of office or make an affirmation of office, irrespective of any affiliation with a religious community. [Minister's Handbook 2019: How the Finnish Government works, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-662-4> (10.2.2023)]

The newly appointed Government then convenes into a constitutive session. At the beginning of the session, the ministers take an oath of office, or make an affirmation of office and take a judicial oath, if they have not yet done so. The constitutive session decides on the division of responsibilities among the ministers working in the same ministry, the composition of the statutory ministerial committees, and who will deputise for the Prime Minister and other ministers. [Government, <https://valtioneuvosto.fi/en/-/10616/nain-uusi-hallitus-nimitetaan> (10.2.2023)]

**

yksityinen asianosainen

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

Lisätieto: yläkäsite: asianosainen

sv enskild part

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en private party

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Code of Judicial Procedure 4/1734, chapter 17 section 16

**

ylimmät laillisuusvalvojat

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Selite: Kantelu on asian saattamista vapaamuotoisesti valvovan viranomaisen tietoon. Tällaisia ovat ylimmät laillisuusvalvojat (eduskunnan oikeusasiamies, valtioneuvoston oikeuskansleri), erityisalojen laillisuusvalvojat (tasa-arvovaltuutettu, vähemmistövaltuutettu, tietosuojavaltuutettu) tai erityiset valvontaa suorittavat viranomaiset (erityisesti Valvira eli Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto sekä aluehallintovirastot). [Tieteen termipankki, http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:kantelu_kunnan_toiminnasta (8.6.2018)]

sv högsta laglighetsövervakarna

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en supreme overseers of legality

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

ylimääräinen muutoksenhaku

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Määritelmä: muutoksenhaku, jota voidaan käyttää ratkaisun lainvoimaiseksi tulon jälkeen tai laissa erikseen säädetyillä perusteilla [Tuomioistuinsanasto 2001]
Selite: Ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja ovat menetetyt määräajan palauttaminen ja lainvoimaisen päätöksen purkaminen. [808/2019]

sv [extraordinärt ändringssökande](#)

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en [extraordinary request for a judicial review](#)

Lähde: VNK, kieliasantuntijat 2017

en [extraordinary request for review](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019, tarkistettu käännös 2020; VNK, kieliasantuntijat 2017
Selite: The means of extraordinary request for review shall be a request for restoration of lapsed time and for annulment of a final decision. [808/2019]
Lisätieto: judicial-sanaa ei tarvitse käyttää jos tuomioistuinkonteksti on selvä

en [extraordinary appeal](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 586/1996, kumottu laki
Lisätieto: Appeal viittaa muutoksenhakuun valittamalla. Sana extraordinary erottaa termin valituksesta.

**

ylimääräinen muutoksenhakukeino

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019
Selite: Ylimääräisiä muutoksenhakukeinoja ovat menetetyt määräajan palauttaminen ja lainvoimaisen päätöksen purkaminen. [808/2019]

sv [extraordinärt rättsmedel](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019
Lisätieto: Ett rättsmedel som under vissa förutsättningar kan användas för att söka ändring i en sådan dom eller ett sådant beslut som vunnit laga kraft. De centrala bestämmelserna om extraordinärt ändringssökande när det gäller de allmänna domstolarnas avgöranden (klagan, återbrytande av laga kraft vunnit dom och återställande av försutten fatalietid) finns i 31 kap. i rättegångsbalken. [Slaf 2017]

sv [särskilt rättsmedel](#)

Lähde: Slaf 2017; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en [means of extraordinary request for a judicial review](#)

Lähde: VNK, kieliasantuntijat 2017
Selite: The means of extraordinary request for review shall be a request for restoration of lapsed time and for annulment of a final decision. [808/2019]

en [means of extraordinary request for a review](#)

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019, tarkistettu käännös 2020; VNK, kieliassiantuntijat 2017

Lähde: judicial-sanaa ei tarvitse käyttää jos tuomioistuinkonteksti on selvä

en means of extraordinary request for review

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 2017

en means of extraordinary appeal

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 586/1996, kumottu laki

Lisätieto: Appeal viittaa muutoksenhakuun valittamalla. Sana extraordinary erottaa termin valituksesta

**

oikeusperusta

sv rättslig grund

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Ordet är vanligt i EU-rättsliga sammanhang, t.ex. när man vill ange vilken artikel i grundfördraget som ger en institution befogenhet att göra något.

en legal basis

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 29.5.2018

**

esittelevä ministeri

Lähde: Valtioneuvoston, <https://valtioneuvosto.fi/tietoa/valtioneuvoston-toiminta> (27.1.2022)

Lisätieto: Presidentin esittelyyn liittyvä käsite. Tasavallan presidentti tekee päätöksensä valtioneuvostossa sen ministerin esittelystä, jonka toimialaan asia kuuluu. [Valtioneuvoston toiminta, <https://valtioneuvosto.fi/tietoa/valtioneuvoston-toiminta> (27.1.2022)]

sv föredragande minister

Lähde: Statsrådet, <https://valtioneuvosto.fi/sv/statsradet/hur-arbetar-statsradet> (27.1.2022)

en presenting minister

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 29.5.2018; Finnish Government, <https://valtioneuvosto.fi/en/government/how-does-the-government-work-> (27.1.2022)

**

esittelijä

sv föredragande

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: best. sing. föredraganden, obest. pl. föredragande, best. pl. föredragandena

sv handläggare

Tyyli: svSE

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: i Sverige

en presenting officer

Lähde: Kuntasanasto; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 29.5.2018
Lisätieto: Neutraali vastine, joka sopii useimpiin konteksteihin, niin valtioneuvostoon kuin kuntasektorille.

en government rapporteur

Lähde: Valtioneuvoston sanasto
Lisätieto: Käytetään silloin, kun tarkoitetaan valtioneuvoston esittelijää. Joskus myös pelkkä rapporteur, mutta sitä käytetään myös selvitysmiehen vastineena.

en referendary

Lähde: Tuomioistuinsanasto
Lisätieto: Käytetään vain tuomioistuin­kontekstissa.

Tuomioistuimessa esittelijä on vakiintuneesti referendary (esim. OK 13:2.1 § ja tuomioistuinlaki (673/2016), Courts Act, 19:1 §), kun taas hallintoviranomaisessa esittelijä on presenting officer, HL 29.2 §

**

selvityshenkilö

Selite: Esimerkiksi hankkeen tai työryhmän tueksi nimitetty henkilö, jonka tehtävä on selvittää esimerkiksi tutkittavan asian tilaa ja/tai sitä koskevia tulevaisuuden vaihtoehtoja ja laatia siitä selvitys (mietintö, raportti tms.), jonka perusteella hanke tai päättäjät voivat arvioida ja päättää kyseisen asian edistämistä.

Osakeyhtiön purkuun liittyvällä selvitysmiehellä (sv: likvidator) on erityyppiset tehtävät. Tässä sanastossa ei viitata sellaiseen.

selvitysmies

sv utredare

Tyyli: suositettava
Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 15.2.2023; Rikstermbanken, <https://www.rikstermbanken.se/termposter/2237/betänkande> (15.2.2023)

sv utredningsman

Tyyli: vanhahtava
Lisätieto: I valet mellan orden utredningsman och utredare rekommenderar språknämnden att man använder det mer könsneutrala utredare när man avser en person som gör förarbetet inför eventuell lagstiftning e.d. I lagtext gäller detta under förutsättning att tidigare lagstiftning inte binder ordvalet. Observera också att finskans selvitysmies förutom utredare också kan betyda t.ex. likvidator. [Språkråd 3/2008, www.vnk.fi/spraknamnden]

en rapporteur

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 29.5.2018
Lisätieto: Usein nimikkeen voi myös välttää (kirjoittamalla auki kuka tekee mitä), esim. N N was appointed to study...]. Se on myös suositettavaa.

**

ohjata

Lisätieto: Suomeksi usein käytetään kahden sanan yhdistelmää esim. ohjata ja valvoa.

ohjata ja valvoa

Lisätieto: Ohjaus ja valvonta on tavallinen sanapari hallinnon teksteissä. Sen tarkka sisältö vaihtelee.

sv styra

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om att bestämma eller utöva makt över något.

sv leda

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om att ha bestämmande inflytande över något.

sv hänvisa

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om att framhålla möjligheten att söka kontakt med någon eller något ofta för hjälp av något slag.

sv styra och övervaka

Lähde: Esim. laki hyvinvointialueista, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, kalastuslaki, laki ELY-keskuksista

sv leda och övervaka

Lähde: Esim. valmiuslaki

sv handleda och övervaka

Lähde: oppivelvollisuuslaki

en guide and supervise

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 29.5.2018

Lisätieto: Englanniksi mielellään kahden verbin yhdistelmä (ei kuitenkaan steer).

en guide and oversee

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 29.5.2018

en guide and monitor

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 29.5.2018

en guide and direct

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 29.5.2018

en steer

Tyyli: hylättävä

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 29.5.2018

**

ohjaus ja valvonta

Lisätieto: Ohjaus ja valvonta on tavallinen sanapari hallinnon teksteissä. Sen tarkka sisältö vaihtelee.

sv styrning och tillsyn

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 15.2.2023

sv styrning och övervakning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 15.2.2023

sv handledning och tillsyn

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 15.2.2023

en guidance and supervision

Lähde: VNK, kieliasiantuntijat 29.5.2018

**

aluehallintouudistus

sv regionförvaltningsreformen

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntauudistustermistön käsittely)

en regional government reform

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntauudistustermistön käsittely)

**

valtionhallinto

Lähde: Suomen poliittinen järjestelmä, verkkokirja, "Mikä on valtionhallinto?", Helsingin yliopisto, <http://blogs.helsinki.fi/vol-spj/valtionhallinto/> (22.3.2016)

valtion hallinto

Lähde: Eduskunta, "Valtion hallinto", <https://www.eduskunta.fi/FI/tietoeduskunnasta/kirjasto/aineistot/yhteiskunta/suomi-valtiona/Sivut/Valtion-hallinto.aspx> (15.6.2018)

Lisätieto: Valtion hallinnossa on kolme eri tasoa: keskus-, alue- ja paikallishallinto. Valtion keskushallinto muodostuu ministeriöistä ja niiden alaisuudessa toimivista virastoista ja laitoksista. Kaikkiaan valtion keskushallinnon organisaatioita on noin 90 ministeriöt mukaan luettuina.

[Eduskunta, "Valtion hallinto", <https://www.eduskunta.fi/FI/tietoeduskunnasta/kirjasto/aineistot/yhteiskunta/suomi-valtiona/Sivut/Valtion-hallinto.aspx> (15.6.2018)]

sv statsförvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017; Riksdagen, "Statsförvaltningen", <https://www.eduskunta.fi/SV/tietoeduskunnasta/kirjasto/aineistot/yhteiskunta/suomi-valtiona/Sidor/Valtion-hallinto.aspx> (15.6.2018)

en central government

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017

Lisätieto: Käytetään poliittiseen päätöksentekoon, julkiseen talouteen, kansantalouden tilinpitoon ja luokituksiin liittyvissä yhteyksissä.

en **central government administration**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017

Lisätieto: Käytetään erityisesti hallinnollisissa yhteyksissä.

en **state administration**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017; Eduskunta, "State Administration", <https://www.eduskunta.fi/EN/tietoaeduskunnasta/kirjasto/aineistot/yhteiskunta/suomi-valtiona/Pages/Valtion-hallinto.aspx> (15.6.2018)

Lisätieto: Käytetään varsinkin, kun on tarve puhua valtionhallinnon eri tasoista rinnakkain: valtion keskushallinto – central state administration, valtion aluehallinto - regional state administration, valtion paikallishallinto – local state administration.

Hallinto voi tietyissä konteksteissa olla myös governance (esim. hyvä hallinto – good governance). Ks. myös hallinto.

Konteksti: The state administration is divided into three levels: central, regional and local government. Central government comprises the ministries and the agencies and institutes operating under their aegis. There are some 90 central government organisations in total, including the ministries. [Eduskunta, "State Administration", <https://www.eduskunta.fi/EN/tietoaeduskunnasta/kirjasto/aineistot/yhteiskunta/suomi-valtiona/Pages/Valtion-hallinto.aspx> (15.6.2018)]

**

aluehallinto

Selite: Aluehallinto voi käsittää maakuntien tason hallintoa tai valtion aluehallintoa tai molempia.

sv **regionförvaltning**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017

Selite: Regionförvaltningen kan omfatta förvaltningen på landskapsnivå eller statens regionförvaltning eller bägge.

en **regional government**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017

Lisätieto: Käytetään poliittiseen päätöksentekoon liittyvissä asioissa.

en **regional administration**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017

Lisätieto: Käytetään erityisesti hallinnollisissa yhteyksissä.

**

valtion aluehallinto

Lisätieto: Käsittää nykyisellään AVIt, ELYt ja oikeusapu- ja edunvalvontapiirit.

sv **statens regionförvaltning**

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017; Laki aluehallintovirastoista 896/2009, 1 §

Lisätieto: För närvarande omfattas regionförvaltningsverken, NTM-centralerna och rättshjälps- och intressebevakningsdistrikten.

en regional state administration

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

Lisätieto: Selittävissä konteksteissa myös esim. state governance at regional level, ei kuitenkaan state government at regional level.

**

kuntahallinto

kunnallishallinto

sv kommunalförvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

sv lokalförvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

en local government

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

Lisätieto: Käytetään poliittiseen päätöksentekoon, julkiseen talouteen, kansantalouden tilinpitoon ja luokituksiin liittyvissä yhteyksissä (the system of government at local level as opposed to central level).

en local government administration

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.12.2018

Lisätieto: Käytetään hallinnollisissa asioissa.

(Vrt. myös kunnallinen itsehallinto, sv: kommunal självstyrelse, en: local self-government, municipal self-government.)

**

valtion keskushallinto

Lisätieto: Valtion keskushallinto käsittää ministeriöt, valtion virastot ja laitokset.

sv statens centralförvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.12.2018

Lisätieto: Statens centralförvaltning omfattar ministerierna, statens ämbetsverk och inrättningar.

en central government

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.12.2018

Lisätieto: Huom. tämä on myös valtionhallinnon vastine. Käytännössä kuitenkin central government on usein kätevin ja tavallisin vastine, mutta jos pitää olla tarkka, tämä englanninkielinen termi käsittää myös valtion alue- ja paikallishallinnon, vaikka suomenkielinen termi ei sisällä niitä.

en central state administration

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.12.2018

Lisätieto: Käytetään varsinkin kun rinnastetaan valtion alue- ja paikallishallintoon – regional and local state administration.

Huom. valtion virastot ja laitokset = government agencies and public bodies.

**

valtion paikallishallinto

Lisätieto: Käsittää nykyisellään syyttäjänvirastot, ulosottovirasto, poliisilaitokset, maistraatit ja TE-toimistot.

sv statens lokalförvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat, 2018

Lisätieto: För närvarande omfattas åklagarämbetena, utsökningsverket, polisrättingarna, magistraterna och arbets- och näringsbyråerna.

en local state administration

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat, 2018

Lisätieto: Selittävässä konteksteissa myös esim. state governance at local level, ei kuitenkaan government.

**

aluehallinto

Lisätieto: Aluehallinto voi käsittää maakuntien tason hallintoa tai valtion aluehallintoa tai molempia.

sv regionförvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

Lisätieto: Regionförvaltningen kan omfatta förvaltningen på landskapsnivå eller statens regionförvaltning eller bägge.

en regional government

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

Lisätieto: Käytetään poliittiseen päätöksentekoon liittyvissä asioissa.

en regional administration

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.3.2017 (maakuntaudistustermistön käsittely)

Lisätieto: Käytetään erityisesti hallinnollisissa yhteyksissä.

**

muu kuin valtion hallinto

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 14.7.2022

sv icke-statlig förvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.12.2018

en non-state governance

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 17.12.2018

**

julkishallinto

Lähde: Kuntalaki 410/2015

Lisätieto: Käsitettä julkishallinto voidaan tarkastella useasta näkökulmasta. Organisatorisessa merkityksessä julkishallinto viittaa hallinto-organisaatioon, joka muodostuu julkisyhteisöistä ja niiden viranomaisista, erillisistä hallintoelimistä ja muista hallintotehtäviä hoitavista yksiköistä. Muodollisessa merkityksessä julkishallinto tarkoittaa kaikkea julkisten viranomaisten toimintaa riippumatta siitä, onko kyse hallintotoiminnasta vai muusta toiminnasta. Näin ollen esimerkiksi hallintoviranomaisen toiminta sen tehdessä säädöstyypin päätöksen voidaan muodollisella perusteella katsoa kuuluvaksi julkishallintoon, vaikka toiminta sisällöltään on lainsäädäntöä. Aineellisessa eli materiaalisessa mielessä julkishallinto tarkoittaa itse hallintotoimintaa eli toimintaa, joka koostuu hallintoasioiden ja -tehtävien hoitamisesta. [Kulla (2012): Hallintomenettelyn perusteet. Talentum. 17-18]

julkinen hallinto

Lähde: Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019

Selite: Julkiseen yleishallintoon luokitellaan valtion keskus-, alue- ja paikallishallinnon toimielinten sekä kuntien, kuntainliittojen, kuntayhtymien ja muiden julkista yleishallinnollista tehtävää täysivaltaisin oikeuksin hoitavien toimielinten toiminta, jonka avulla yhteisön hallinto toimii asianmukaisesti.

hallinto (2)

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Lisätieto: Termiä hallinto käytetään sekä tässä suppeammassa julkishallinnon merkityksessä että laajemmassa merkityksessä. Hallintolaissa hallinnolla tarkoitetaan julkishallintoa. Hallinto laajempaan, toiminnallisena käsitteenä tarkoittaa asioiden käsittelyä ja tehtävien hoitamista. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntija 12.9.2018]

sv offentlig förvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat, 12.1.2023; Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019; Kommunallag 410/2015

Lisätieto: oftast i bestämd form: den offentliga förvaltningen

sv förvaltning

Lähde: Förvaltningslag (434/2003); <http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030434> (15.6.2018)

Määritelmä: statlig eller kommunal verksamhet utom lagstiftning och rättsskipning [IATE: Nordisk förvaltningsordbok 1991]

en general government

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat, 2018

Lisätieto: Käytetään poliittiseen päätöksentekoon, julkiseen talouteen, kansantalouden tilinpitoon ja luokitukseen liittyvissä yhteyksissä. Esim. julkinen talous = general government finances.

en public administration

Lähde: Local Government Act (410/2015),
https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/aakkos.php?lang=en&letter=K&_offset=20

Lisätieto: Käytetään erityisesti hallinnollisissa yhteyksissä. Esim. The Ministry occupies a key position within Finland's public administration. Usein käytetään määräistä artikkelia the public administration viitattaessa hallinnon rakenteeseen, mutta abstraktimmassa kontekstissa ilmaisu voi olla luontevampi ilman artikkelia.

en public service

Lähde: Treaty establishing the European Community Article 48(4)

en administration

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003)

en governance

Lähde: OECD Glossary of Statistical Terms;
<https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=7236> (15.6.2018)

**

arkaluonteinen asiakirja

Selite: Arkaluonteisia ovat asiakirjat, jotka ovat peräisin toimielimistä tai niiden virastoista, jäsenvaltioista tai kolmansista maista tai kansainvälisistä järjestöistä ja joiden turvuokitus on "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" tai "CONFIDENTIEL" kyseisen toimielimen niiden sääntöjen mukaisesti, joilla suojellaan Euroopan unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisia etuja 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, erityisesti yleisen turvallisuuden, puolustuksen ja sotilasasioiden osalta.

Lisätieto: Käsite liittyy EU-asetukseen, ei suomalaiseen turvallisuusluokituskäytäntöön.

sv känslig handling

Lähde: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar
, <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>

Lisätieto: Käsite liittyy EU-asetukseen, ei suomalaiseen turvallisuusluokituskäytäntöön.

en sensitive document

Lähde: Regulation (EC) No 1049/2001 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2001 regarding public access to European Parliament, Council and Commission documents, <http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj>

Selite: Sensitive documents are documents originating from the institutions or the agencies established by them, from Member States, third countries or International Organisations, classified as "TRÈS SECRET/TOP SECRET", "SECRET" or "CONFIDENTIEL" in accordance with the rules of the institution concerned, which protect essential interests of the European Union or of one or more of its Member States in the areas covered by Article 4(1)(a), notably public security, defence and military matters.

Lisätieto: Käsite liittyy EU-asetukseen, ei suomalaiseen turvallisuusluokituskäytäntöön.

**

turvallisuusluokiteltu asiakirja

Selite: 11 § Turvallisuusluokitusmerkintää koskevat erityissäännökset

Jos asiakirjan tai siihen sisältyvän tiedon oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa vahinkoa kansainvälisille suhteille, valtion turvallisuudelle, maanpuolustukselle tai muulle yleiselle edulle viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 2 ja 7—10 kohdassa tarkoitetulla tavalla, salassa pidettävän asiakirjan suojaustasoa koskevan merkinnän yhteyteen tai sen sijasta voidaan tehdä erityinen turvallisuusluokitusmerkintä.

Turvallisuusluokitusmerkintä tehdään:

- 1) suojaustasoon I kuuluvaan asiakirjaan merkinnällä "ERITTÄIN SALAINEN";
- 2) suojaustasoon II kuuluvaan asiakirjaan merkinnällä "SALAINEN";
- 3) suojaustasoon III kuuluvaan asiakirjaan merkinnällä "LUOTTAMUKSELLINEN";
- 4) suojaustasoon IV kuuluvaan asiakirjaan merkinnällä "KÄYTTÖ RAJOITETTU".

Turvallisuusluokitusmerkintää ei saa käyttää muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, ellei merkinnän tekeminen ole tarpeen kansainvälisen tietoturvaselvoituksen toteuttamiseksi tai asiakirja muutoin liity kansainväliseen yhteistyöhön.

Turvallisuusluokitusmerkintä merkitään ruotsiksi asiakirjoihin, jotka on laadittu ruotsinkielisinä tai käännetty ruotsiksi. Merkintä voidaan tehdä muulloinkin, jos viranomainen pitää sitä tarpeellisenä.

Merkintää "ERITTÄIN SALAINEN" vastaa merkintä "YTTERST HEMLIG",
merkintää "SALAINEN" merkintä "HEMLIG",
merkintää "LUOTTAMUKSELLINEN" merkintä "KONFIDENTIELL" ja
merkintää "KÄYTTÖ RAJOITETTU" merkintä "BEGRÄNSAD TILLGÅNG".

12 §

Turvallisuusluokituksen vastaavuus kansainvälisiä tietoturvaselvoitteita toteutettaessa

Jollei kansainvälisestä tietoturvallisuusvelvoitteesta muuta johdu,
turvallisuusluokitusmerkintää "ERITTÄIN SALAINEN" vastaa kansainvälisen
tietoturvallisuusvelvoitteen mukainen luokka "TOP SECRET" tai sitä vastaava muun
kielinen ilmaisu;
merkintää "SALAINEN" vastaa "SECRET" tai sitä vastaava muun kielinen ilmaisu;
merkintää "LUOTTAMUKSELLINEN" vastaa "CONFIDENTIAL" tai sitä vastaava muun kielinen
ilmaisu;
merkintää "KÄYTTÖ RAJOITETTU" vastaa "RESTRICTED" tai sitä vastaava muun kielinen ilmaisu

[Valtioneuvoston asetus tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa 681/2010]

turvallisuusluokiteltava asiakirja

Lähde: Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019, 18 §
Lisätieto: Joissakin konteksteissa on huomioitava tarkemmin, onko tieto jo luokiteltu vai
saatetaanko se luokitella.
Konteksti: Viraston salassa pidettävät tiedot luokitellaan tiedonhallintalain (906/2019) 18 §
mukaisesti salassa pidettäviin sekä turvallisuusluokiteltaviin tietoihin. [Sisäministeriön
turvallisuussopimus]

sv säkerhetsklassificerad handling

Lähde: Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019

sv handling som ska säkerhetsklassificeras

Lähde: Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019, 18 §
Lisätieto: Joissakin konteksteissa on huomioitava tarkemmin, onko tieto jo luokiteltu vai
saatetaanko se luokitella.

en security classified document

Lähde: Act on Information Management in Public Administration 906/2019

en classified document

Lähde: Government Decree on information security in central government 681/2010
Selite: Section 11, Special provisions on security classification markings

(1) If unauthorised disclosure or unauthorised use of a document or the secret information contained therein could cause prejudice to international relations, State security, defence or other public interests in the manner referred to in section 24(1)(2) and section 24(1)(7–10) of the Act on the Openness of Government Activities, the protection level marking on the secret document may be supplemented or replaced with a specific security classification marking.

(2) The security classification shall be marked as follows:

- (1) documents classified at protection level I shall be marked "ERITTÄIN SALAINEN" (top secret);
- (2) documents classified at protection level II shall be marked "SALAINEN" (secret);
- (3) documents classified at protection level III shall be marked "LUOTTAMUKSELLINEN" (confidential);

(4) documents classified at protection level IV shall be marked "KÄYTTÖ RAJOITETTU" (restricted).

(3) Security classification markings shall not be used in cases other than those under subsection 1, unless they are necessary for compliance with international information security obligations, or unless the document is otherwise related to international cooperation.

Section 12

Equivalence of security classifications in fulfilment of international information security obligations

Subject to international information security obligations,

the equivalent of the security classification marking "ERITTÄIN SALAINEN" under international information security obligations is "TOP SECRET" or an equivalent expression in another language;

the equivalent of the marking "SALAINEN" is "SECRET" or an equivalent expression in another language;

the equivalent of the marking "LUOTTAMUKSELLINEN" is "CONFIDENTIAL" or an equivalent expression in another language;

and the equivalent of the marking "KÄYTTÖ RAJOITETTU" is "RESTRICTED" or an equivalent expression in another language.

en documents classified at protection levels I–IV

Kielioppi: pl

en document to be classified

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliassiantuntijat 10.2.2023

Lisätieto: Joissakin konteksteissa on huomioitava tarkemmin, onko tieto jo luokiteltu vai saatetaanko se luokitella. Jollei täsmällisyyttä vaadita, englanniksi saatetaan käyttää myös termiä classified document. Ks. esim. Act on Information Management in Public Administration 906/2019, Section 18.

**

ohjausryhmä

sv styrgrupp

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Vanligen om en fristående grupp som styr t.ex. ett visst projekt eller en viss verksamhet.

sv ledningsgrupp

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Vanligen om en grupp som består av direktören och andra personer i ledande ställning + kanske någon personalrepresentant.

en steering group

Lähde: VNK, kieliassiantuntijat 29.5.2018

Lisätieto: Kun kuvataan, mitä ohjausryhmä tekee, voi käyttää esim. verbejä oversee, monitor, control, manage tai direct.

en steering committee

Lähde: VNK, kieli-asiatuntijat 29.5.2018

**

selvitys

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Selite: Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen. [434/2003, 31 §]

Lisätieto: Selvityksellä tarkoitetaan tässä viranomaisen hankkimaa tai asianosaisen antamaa tietoa. Asianosaisen antama selvitys vaatimustensa perusteista voi tarkoittaa tietoja, asiakirjoja, lausuntoja jne. [Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiatuntijat 18.12.2017]

sv utredning

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003

Selite: En myndighet skall se till att ett ärende utreds tillräckligt och på behörigt sätt. Myndigheten skall i detta syfte skaffa den information och den utredning som behövs för att ärendet skall kunna avgöras. En part skall lägga fram utredning om grunderna för sina yrkanden. Parten skall också i övrigt medverka till utredningen av ett ärende som han eller hon har inlett. [434/2003]

Lisätieto: Selvityksellä tarkoitetaan tässä viranomaisen hankkimaa tai asianosaisen antamaa tietoa. Tässä yhteydessä selvityksen vastine on utredning, mutta muissa yhteyksissä selvitys voidaan Slaf 2017:n mukaan käänntää ruotsiksi esimerkiksi vastineilla: upplysningar, uppgifter, redogörelse, rapport, sammanställning, studie, analys, bevis, intyg, dokumentation, verifikation.

en evidence

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiatuntijat 18.12.2017

Määritelmä: information drawn from personal testimony, a document, or a material object, used to establish facts in a legal investigation or admissible as testimony in a law court [Oxford dictionary of English]

**

välillinen julkinen hallinto

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiatuntijat 14.7.2022

sv indirekt offentlig förvaltning

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiatuntijat 14.7.2022

en indirect public administration

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieli-asiatuntijat 14.7.2022

**

en South Ostrobothnia wellbeing services county

**

en South Savo wellbeing services county

**

en East Uusimaa wellbeing services county

**

muutoksenhaku

Lähde: Hallintolaki 434/2003, 12 §
Määritelmä: toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun [Kuntasanasto 2013/2021]

sv ändringssökande

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003, 12 §
Lisätieto: Det finska ordet muutoksenhaku är ett överbegrepp som i sin mest vidsträckt betydelse omfattar alla slag av ordinära och extraordinära rättsmedel, och dessutom såväl överklagande i högre instans som omprövning i samma instans. I dennavidsträckt betydelse motsvaras ordet närmast av ändringssökande, sökande av ändring. Ofta används ordet dock i en snävare betydelse om sökande av ändring genom besvär, och då kan man gärna i enlighet med sverigesvenskt språkbruk tala om överklagande.

sv sökande av ändring

Lähde: Slaf 2017

sv överklagande

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: I fråga om sökande av ändring genom besvär.
Undvik "fullföljd". Observera att ordet överklagande egentligen inte i Finland exakt definieras någonstans i lag. Ordet har dock, enligt svensk modell, tagits i bruk i lagspråket om rättsmedel genom vilka domar eller beslut kan fås ändrade eller upphäva i högre instans. I finlandssvenskt juridiskt språkbruk används ordet ibland i vidsträckt betydelse om alla slag av rättsmedel, såväl ordinära som extraordinära. Oftast används ordet i snävare betydelse om det ordinära rättsmedlet besvär, vilket ungefär motsvarar ordets betydelse i det moderna lagspråket i Sverige. I texter där en eventuell felaktig (alltför snäv eller vidsträckt) tolkning av ordet kan leda till oriktiga slutsatser bör ordet preciseras eller undvikas. I Sverige infördes överklagande som lagterm 1994 då man tog i bruk ett enhetligt system för överklagande, samtidigt som bl.a. de tidigare rättsmedlen "besvär", "vad" och "revision" utmönstrades. I sverigesvenskt juridiskt språkbruk används också termen överprövning, som har en vidare innebörd än överklagande. [Slaf 2017]

sv fullföljd

Tyyli: hylättävä, vanhahtava

Lähde: Slaf 2017

Lisätieto: Fullföljd är ett allmänt juridiskt begrepp som främst förekommer i vissa sammansättningar i äldre lagstiftning. Det kan avse överklagande i alla instanser. Ordet uppfattas som ålderdomligt.

en request for a review

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; VNK, kieliassiantuntijat 2018

Esimerkki: muutoksenhakuteitse = by requesting (a) review

en request for review

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; VNK, kieliasiantuntijat 2018

en appeal

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, section 12

Määritelmä: a proceeding undertaken to have a decision reconsidered by bringing it to a higher authority; esp., the submission of a lower court's or agency's decision to a higher court for review and possible reversal [Black's Law Dictionary]

Lisätieto: Termiä appeal voi käyttää vain, kun muutoksenhaku tapahtuu valittamalla. [VNK kieliasiantuntijat 2019]

**

saantitodistus

Lähde: Hallintolaki (434/2003)

sv mottagningsbevis

Lähde: Förvaltningslag (434/2003)

en acknowledgement of receipt

Lähde: Administrative Procedure Act (434/2003); Aliens Act (301/2004)

**

alkuperäinen

Selite: sellainen kuin jk on alun perin ollut; aito, oikea, originaalinen [Kielitoimiston sanakirja]

sv original

Kielioppi: subst

Lähde: Svenskt lagspråk i Finland Slaf – ruotsinkielinen lakikieli 2017, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-297-5>

Lisätieto: Original är alltid ett substantiv och kan inte användas som adjektiv. Det heter handling i original, originalhandling, förlaga eller ursprunglig handling (inte "original handling"), eller bara original.

en original

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003, <https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

Määritelmä: of undisputed origin and not a copy; genuine [Oxford Dictionary of English]

**

lainvoima

Lähde: Hallintolaki 434/2003; Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019

Määritelmä: hallintoasiassa tehdyn päätöksen lopullisuus ja pysyvyys, jonka vuoksi viranomaisen tai tuomioistuimen ei saa käsitellä asiaa uudestaan eikä muuttaa päätöstä [Tieteen termipankki, [http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:lainvoima_\(hallinto-oikeus\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:lainvoima_(hallinto-oikeus)) (8.6.2018)]

Selite: Viranomaisen ja hallintotuomioistuimen päätös on lainvoimainen, kun siihen ei voida enää hakea muutosta säännönmukaisin muutoksenhakukeinoin. Tämä johtuu siitä,

että oikaisuvaatimuksen määräaika tai valitusaika on päättynyt tai siitä, että päätökseen ei saa vaatia oikaisua tai hakea muutosta valittamalla. [Tieteen termipankki, [http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:lainvoima_\(hallinto-oikeus\)](http://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:lainvoima_(hallinto-oikeus)) (8.6.2018)]

Katso myös: *saada lainvoima*

sv laga kraft

Lähde: Slaf 2017; Förvaltningslag 434/2003; Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019

en finality

Lähde: Administrative Judicial Procedure Act 808/2019; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

käsittelyratkaisu

Selite: Käsittelyratkaisu tarkoittaa muussa kuin pääasiassa annettavaa ratkaisua, joka tehdään asian käsittelyn aikana ja merkitään pöytäkirjaan. Oikeudenkäymiskaassa tällaiseen ratkaisuun viitataan 25 luvun 1.3 §:ssä muodossa ”käräjäoikeuden oikeudenkäynnin aikana tekemä ratkaisu” (sv: en tingsrätts avgöranden under rättegången en: decision made by the district court during proceedings).

sv processuellt avgörande

Lähde: Slaf 2017; An-nat be-slut 2877/2016

Lisätieto: t.ex. som mellanrubrik i dom

en procedural decision

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 2019

**

kanteluasia

Lähde: Hallintolaki 434/2003

Katso myös: *hallintokanteluasia*

sv ärende som gäller klagan

Lähde: Förvaltningslag 434/2003

en complaint matter

Lähde: Administrative Procedure Act 434/2003; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 18.12.2017

**

vaitiolo-oikeus

Lähde: Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019; Poliisilaki 872/2011

Selite: Todistajan vaitiolo-oikeus: Asianosaisen nykyinen tai entinen aviopuoliso taikka nykyinen avopuoliso, sisarus, sukulainen suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa taikka se, jolla on vastaavanlainen parisuhteeseen tai sukulaisuuteen rinnastuva läheinen suhde asianosaiseen, saa kieltäytyä todistamasta. [808/2019, 69 §]

Konteksti: Vaitiolo-oikeus: Poliisin henkilöstöön kuuluva ei ole velvollinen ilmaisemaan hänelle hänen palvelussuhteensa aikana luottamuksellisesti tietoja antaneen henkilöllisyyttä koskevaa tietoa eikä salassa pidettäviä taktisia tai teknisiä menetelmiä. [872/2011]

Katso myös: *vaitiolo-ovelvollisuus, salassapito-oikeus*

oikeus vaieta

Lähde: Esitutkintalaki 805/2011

Konteksti: Epäillylle on ennen kuulustelua ilmoitettava oikeudesta vaieta ja olla muutoinkin myötävaikuttamatta rikoksensa selvittämiseen, vaikka ilmoitus tästä oikeudesta olisi jo aiemmin tehty. [805/2011]

oikeus pysyä vaiti

Selite: Perinteisessä mielessä oikeus pysyä vaiti tarkoittaa oikeutta olla puhumatta. Vaitiolo-oikeus tarkoittaa, että epäillyn tai syytetyn ei tarvitse lausua syytteen johdosta mitään, ei vastata kysymyksiin eikä hän ole velvollinen antamaan vastinetta asiassa. [Tieteen termipankki, https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:itsekriminointisuoja/laajempi_kuvaus (10.2.2023)]

sv tystnadsrätt

Lähde: Lag om rättegång i förvaltningsärenden 808/2019, 69 §

sv rätt att förtiga uppgifter

Lähde: Polislag 872/2011

en right to remain silent

Tyyli: suositettava

Lähde: Police Act 872/2011; Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntija 10.2.2023

**

salassapitosäännös

Lähde: Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Selite: Asiakirjat voidaan perustuslain mukaan pitää salassa vain, jos niin lailla säädetään. Keskeisimmät salassapitosäännökset sisältyvät lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta. [Oikeusministeriö, <https://oikeusministerio.fi/esite-julkisuuslaista> (10.2.2023)]

Katso myös: *salassapitovelvollisuus*

sv sekretessbestämmelse

Lähde: Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet 621/1999, 17 §, 19 §

en non-disclosure provision

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

Lisätieto: salassapitovelvollisuuden estämättä = notwithstanding the non-disclosure obligation [Act on the Administration of the Border Guard 577/2005]

salassapitosäännösten estämättä = notwithstanding (the) non-disclosure provisions [Act on Transport Services 320/2017]

en secrecy provision

Tyyli: sallittava

Lähde: Act on the Openness of Government Activities 621/1999

Lisätieto: Salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen (obligation to remain silent) liittyviä englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. [Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023]

Katso myös: *non-disclosure obligation*

**

salassapito-oikeus

Lähde: Laki sotilastiedustelusta 590/2019, 83 §

Selite: asiakirjan julkisuutta rajoittava oikeus, esimerkiksi oikeus pitää salassa itseään koskevia tietoja tai ministeriön lakiin perustuva oikeus pitää jokin asiakirja julkisuudelta salassa

Katso myös: *salassapitovelvollisuus; vaitiolo-oikeus*

oikeus pitää salassa

Lähde: Edilex, <https://www.edilex.fi/uutiset/36222> (10.2.2023)

sv tystnadsrätt

Lähde: Lag om militär underrättelseverksamhet 590/2019, 83 §

Lisätieto: Tystnadsrätt on myös vaitiolo-oikeuden vastine.

en right of non-disclosure

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

en non-disclosure right

Tyyli: suositettava

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

Katso myös: *non-disclosure obligation*

en right not to disclose

Lähde: Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023

Lisätieto: Myös right to not disclose.

**

turvallisuusluokka

Lähde: Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019, 18 §

turvallisuusluokitus

Lähde: Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019, 18 §

Lisätieto: Vrt. turvallisuusluokittelu - säkerhetsklassificering - security classification

sv säkerhetsklass

Lähde: Lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen 906/2019

en security classification

Tyyli: suositettava

Lähde: Act on Information Management in Public Administration 906/2019, Section 18;
Valtioneuvoston kanslia, kieliasiantuntijat 10.2.2023